ناول

بختیالۍ

عبدالقادر مجرم

خپرونکی : هیواد ادبي یون کلاسیف
الله

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمان الرحیم

د کتاب پېژندنه

د کتاب نوم	بخښيالی
لیکوال	عبدالقادر مجرم
کمپوزر	عبدالقادر مجرم
د چاپ کال	۲۰۱۴
د چاپ شمېر	۱۰۰۰
بیه	۱۵۰ روپۍ

Email/ [illegible]@yahoo.com

MOB [illegible]

(c) ketabton.com: The Digital Library

د لیکوال چاپ شوي کتابونه

- مات وزری
- ژوندون او امیدونه
- داسي یې ولې وکړل
- لویه لار ده څوک به راشي
- مینه مروره شوه
- دوی هدیره نه لري
- (بختیالی) همدا اثر

(c) ketabton.com: The Digital Library

تړون

دهغو شاعرانو او ليکوالانو په نوم
چې کتابونه يې ناچاپه پراته وي.دچاپ
وس يې نه لري

عبدالقادر مجرم

(c) ketabton.com: The Digital Library

1

پـهٔ بختیـالی پـوري ژونـد خپلـي دنګـې ونـې پنـډ وجود ،ښاهسـته تـګ اوور کړی وو . رمضـان خـو هـم د دې پـهٔ دنګه ونه ،پنډ وجود ، ښاهسته تګ مئین شو چې ویې غوښته
.
رمضـان خپلـه هستي ،نېسـتي ،ملکېـت تـر اولـې ښـځې د ناروغی پر وخت جارکړو د پلار ،نیکه ورپاتې مځکه یې تولهٔ د بختیالی پهٔ ولورکې د دې پلار ته ورکړه ،کله چې یې بختیالی را وادهٔ کړه
یو د کلي هغه سرای چې درې خونې د شمال له لوري پهٔ کې لوېدلې وې پهٔ هغو کې هم ده دوو خونو سرونه پټ وو چې پهٔ یوه کې لا تـر اوسـه دروازه نـهٔ وه د دریمې خـونې دېوالونـه پوره وو ، خو پر سر یې نور هیڅ نـهٔ وو یو شاتیر پر پروت وو چې دېرو لمرنو او بارانونو تک سپین اړولی وو ، چارپېره دېوال یې یونیم ګزجګ چې سر یې د بارانونو اوبو ورسره وړی وو ، د سرای دروازه یې د سهېل پهٔ لور وتلې وه .
څلورګزه مخته د ملکداد د خونو شا را الګېدلې وه د ملکداد د هرې خونې د شا لورته یوه یوه غټه موری درلوده چې د انارو

(c) ketabton.com: The Digital Library

نرۍ، نرۍ لښتې یې په کې نیولې وې چې د رمضان د سرای د
ختیځ هم د لوېدیځ له لوري د دغ څه مځکه پر ته وه.
دا چې رمضان بې له دې سرای او پهٔ دې سرای پورې مځکې
بل هیڅ هم نهٔ درلود ځکه یې د بل مزدورۍ او بزګرۍ ته ملا
تړلې وه

بختیالۍ ډېرې ورځې ورته وویل "زهٔ بهٔ هم پهٔ کښت
کرونده کې کار در سره کوم"خو د دهٔ «هو» پر خولهٔ نهٔ راتلهٔ، دا
چې کښت له کوره ډېر لرې وو ځکه دی وېرېدهٔ چې داسې نهٔ
وي بختیالۍ ته څوک پهٔ لاره کې و دریږي یا لاس ور واچوي
پهٔ شرمونو بهٔ مې وشرموي.

رمضان بختیالۍ ته د مرستې اجازه نهٔ ورکولو وجه هم دا
وه.

بختیالۍ هم پوهېده چې مېړهٔ مې د داسې سوچ سړی نهٔ دی
چې "ښځې دې له خپلو خاوندانو سره پهٔ کروندو کې مرسته نهٔ
کوي" دا پوهېده چې "خلک ټول ګوته پهٔ غاښ ما ته حېران
حېران ګوري"

یوه ورځ خو لا داسې هم وشو چې څو ځوانان پهٔ لاره کې یو
ځای سره ناست وو، کله چې بختیالۍ پهٔ لاره تېرېده یوهٔ ور
پسې ږغ کړو "له نظره مهٔ شې" دې یې هیڅ جواب ور نهٔ
کړو. پهٔ تلو تلو کې یې پر دا خندل دوی خواران څهٔ خبر دي
چې دې د ځان هغه عیب خوندي ساتلی دی کوم چې د دې د
ښکاره ښائیست" توهین کوي".

(c) ketabton.com: The Digital Library

داسي بڼهم نه وو چې د دې ټولو بڼنيت خراب وو ، ډېر به شاهد پڼدې نيت پڼلاره کې ناست وو چې دا ماخيگر اوبو ته ځې د تګ ننداره بڼيې وکړو د دوی پڼنيت بڼخدای خبر وو ؟.
دې ځکه پروا نڼپڼکوله چې و دې ته خپل ښائيسته تګ له وختونو وختونو معلوم وو او هم يې دا يقين وو چې دا خلګ زما د قدمونو ننداري ته ناست دي ننداره يې کوي.
پڼدې ډول ځو کلونه تېر شول ، اوس نو بختيالۍ د دوو ماشومانو مور وه ، يو سړی چې دې پڼدا ځو کاله نڼوو ليدلی لکه د دې لېورزی."
چې د دې د مېړه د ميراث خوارڼ زوی وو" اوس اوس له جېله راغلی وو.
له دې سړي د دې ډېر بد راتلو لکه د ملکداد چرسک تل بڼ يې پڼلاره کې ناست وو ، يوه لوېشت قد ،نری وچکی مخ ، ژړ لوی غاښونه ، تارتار ږيره به يې ښه پڼتېلو ننولې وه(ډېره غوړه کړې) چې چوغۍ سترګې بڼيې تر ورځو پوري پڼرنجو توري وې.
چې دابڼورنزدې شوه دڼبڼپر غوړلاس کښېښودو پڼلوړږغ به يې کاکړۍ غاړي وويلي

لــــکوې د پښو نوکـــان
خواره سي غرق د کو ځوانـــان
پـــڼنـوکـــان وهـــي لـــمن
لاره ژړغـــاړګي د ځـــاؤلـــن
ښائسته دی ولنګ پـــڼبـوره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ـــ کېنی راځي او بـــو لـــه

دي ته بهٔ هغه متل وریاد شو "زړهٔ پهٔ داسي ځای کې دی چې لمر یې نه دی لیدلی" کله کله بهٔ یې له غاړو سره سره نور هم څهٔ نهٔ څهٔ وویل

"ستا د لاسه خو زما خوب تښتېدلی دی تل مې ستا اند ښنه وي..." څو څو ورځي یې پوه کړی سړیه ولي داسي کوې خپل کار کوه د عزتمني کورنۍ یې مهٔ د خپلي کورنۍ عزت اخلهٔ، مهٔ زما او زما د مېړه نیت سرهٔ بدهٔ وه، که د کلي خلګو و لېدلي بیابهٔ ته پهٔ خلګو کي پهٔ کومو سترګو ګرځې او زهٔ پهٔ کومو او یا زما مېړهٔ ولیدي ؟.

سړي سر نهٔ خلاصاوو، ډېره یې سترې کړه، یوه ورځ یې مېړهٔ له کوره ښار ته لاړ خوابښي یې د د باندي وتو نهٔ وه، غتهو کې ناسکه "لور زرینه، زوی خاخان" ته یې وویل که (انا) چېري پوښتنه کوله ورته "وویاست او بو ته لاړه راځي" وړوکی زوی یې پهٔ غېږ کې واخیست پهٔ ځغاستهٔ له یوهٔ او بل د ېوال سره د ملکداد تر کوره ورغله دایې د مېړهٔ د میراث خوارهٔ کور وو چې دې کله هم پهٔ سترګو نهٔ وو لیدلی د ملکداد له ښځې چې یې پوښتنه کوله، د هغې پر ځنګانه یې پروته ډوډۍ، تر مخ یې د شلومبو ډکه کونجۍ لیده.

پوښتنه یې ځیني وکړه "بر ہنمین چېري دی" (ملکداد)

د ملکداد ښځهٔ چې د شلومبو کونجۍ ته یې لاس وراچا وؤ "پهٔ هغه خونهٔ کي دی"

(c) ketabton.com: The Digital Library

بختیالی چې پرونی یې پر مخ سما وؤ پهٔ هغه خونهٔ وردننه شوه

ملکداد چې یې ره پښه یې پر هغه بله اړولې ؤ. "ښت ته پروت سپینې غټې تسپې یې پهٔ یوه ګوته اړولې پټکې یې پر بل بالښت ورته پروت وو ده د پټکې د پر سر کېدلو هڅه کوله چې را پورته شو پټکی یې پر سر کا وؤ "بختیالی ته او زموږ کور؟" له روغبړه پس

بختیالی له شرمهٔ کښته کتل ناسته وه ډېر د زړهٔ پهٔ زور یې د زوی کېسه ورته وکړه.

ملکداد د مسخرو پهٔ ډول له ورې خندا سره ورته "وویل زړهٔ بهٔ یې درسرهٔ غواړي"

بختیالی چې د دهٔ لخوا د پرونې څاک نیولی وو د پرونې هغه څاک یې پهٔ غاښو کې ټینګ ونیوو خپل ماشوم یې پهٔ غېږ کې واخیستو ولاړه شوه ، له ډېره تهره یې سر د دروازې له چوکاټه وواهه.

ده پهٔ کټ کټ وخندل "زهٔ به یې پوه کړم".

پهٔ لارې یې له ځانهٔ سرهٔ فیصله وکړه چې پلار او زوی سره خبر دې پهٔ دې بلهٔ ورځ چې اوبو له لاړه ، د کلې ښځو ورپورې خندل ،تو کې یې ورسرهٔ کولې "خواره شې ته یې څه پروا کوې لېورزی دې دومره پهٔ حق راست دی تهول ماخیګر پهٔ لار: کې درته تېر کړي".

(c) ketabton.com: The Digital Library

بختیالی چې پهٔ لاس رسی کشوله لـه (ځـا) یـې اوبـه راکښلې، کټ کټ ویې خندل، "دی هم غواړي چې د رمضان چل و رسره وکړم".

یوه بله ښځهٔ چې کلیوالـه او همځولې یې وه، د پوزې چارګل یې سما وؤ "له هغهٔ سرهٔ دي څنګه چل وکړې؟".

بختیالی چې له (ځا) راکښلې اوبه پهٔ ګوډې کې تویولې پهٔ کېسه یې شروع وکړه.

"رمضان چې زهٔ نه وم غوښتې، یوه ورځ پهٔ غرهٔ کې پهٔ مخهٔ راغلی ما او مور بوتې کول، دی به نو هم خود پهٔ یو کار پسې وو، تر ما چې تېر شو، پهٔ تلو تلو کې یې ترشا ډېر ډېر راکتل، پر یو هسک ځای کېښېنستو، ما ته یې له هغه ځایه کتل، زهٔ او مـور روانې شوو، دی تـر هغـه وختـه پـر هغـهٔ ځای ناست وو، تر څو موږ پهٔ کېږدۍ دننه شوو.

ماښـام دی هم راغلـی زموږ کېږدۍ تـه ودرېدو، ناري یې کړې" مسافر یم د اودس اوبه که مو راکړې؟".

اوبه مو ور کړې، پلار مې پر کور نه وو، شپهٔ یې وکړه، سهار یې مورکې ته دا کېسه کړې وه "ښځه مې وفات شوه که دې دا لورکۍ را کړې وای؟" زهٔ نـهٔ وم خبره چې دی او بابا له ماپهٔ پټهٔ کې تر ډېرهٔ سره نژدې شوي دي . لـه هغې ورځې پس چې بهٔ زهٔ له کېږدۍ را ووتم پهٔ هغـهٔ لور بهٔ مې وکتـل سړی بهٔ پر هغهٔ لوړ ځای ناست وو.

یوه ورځ مې پړی پر اوږه کړو د بوټو پهٔ بهانه له کوره را ووتم، سړي ته ورغلم لاس مې له خولې ورته واخیستو ته شرم

(c) ketabton.com: The Digital Library

نهٔ لرې سهار راسې پر دې ځای کښېنې تر مابنامهٔ د چا پهٔ عزت کې نهٔ يې د خلګو عزتونهٔ اخلې .....". سرې خندل سوکه سوکه زما پر خوا را روان وو سرې سم دستي را وغورځېدو ماته يې لاس را واچاوو ،ما هم غېږ ورباندي وګرځوله.دی زما له زورهٔ نا خبره وو،خوارکی مې ومځکه ته کړی،پهٔ هغهٔ له کوره راوړي پړي مې ټینګ وتاړهٔ ، زهٔ کور ته لاړم مور ته مې کېسه وکړه مور زما د خبري له اورېدو سرهٔ سم څرخې وغورځاوۀ.

"پر خوله لاس ونیسه چې و بل چا ته وه نهٔ ووایې ، زمونږ له دې سړي سره خبره روانه ده تا ور کوو ......"زهٔ حقه حېرانه کښېنستم دلته نو پر ګودر ټولو ناستو ښځو پهٔ کټ کټ خندل

یو بلې ته ویل خوري تر اوسه مو اورېدلي دي چې یوې ښځې سړی غو ځار کړی دی دا ترل خو يې هوس وچ کړي".

بختیالۍ چې د (ځا) رسۍ را خلاصه کړه دوی يې کښېنولې چې تاسو یو ګړی پس راپسي راسی زهٔ دی ګورم که وو بختیالۍ چې راغله دی پهٔ لاره کې ناست وو دې ګوډی پر لوره کښېنوی د دهٔ پهٔ خوا ور روانهٔ شوه"د دهٔ زړهٔ د خوشالۍ ټوپونهٔ شروع کړو چې کار جوړ شو"دا چې ور نږدې شوه تهٔ شرم نهٔ لرې د وودې و رسۍ ته يې لاس کړو.

څوک چې شرم نهٔ لري له هغو سره بختیالۍ داسې کوي چې ورسېده دی ولاړ شو دې غېږ پر وګرځوله ومځکه ته يې کړی هغه را اخیستې رسۍ يې پر واړوله ټینګ يې

(c) ketabton.com: The Digital Library

وتاړۀ راکش یې کړی د لارې منځ ته دې خپل ګوډی په سر کړی روانـۀ شوه د دۀ زوروئـۀ ، زاری وې ،د خدای د پـاره خلاص مې کړه څوک به مې ووینې بیا مې توبه ده داسې به نۀکوم یو ګړی وروستـۀ شاته پاته ښځو د دې پر دروغو خندل را روانې وې یوې څه ویل بلې څه ؟ چې پۀ لاره کې یې چرسک تړلی ولیدو ټولې حېرانې شوې.

چرسک پۀ خپل زور او چل د خلاصېدو هڅه کوله هم یې وښځو ته زاری شروع کړې د خدای د پارۀ خلاص مې کړی. ښځو له ډېرو ګپو پس خلاص کړی بیا چې بۀ هر وخت ښځو ولیدی ور پسې ناره بۀ یې کړه "بختیالی چرسک هغه دی "وایي خبرۀ چې تر نهه غاښه ووځي تر نهه غرۀ اوړي سو که سو که د چرسک پۀ تړلو د کلي نر او ښځه ټول خبر شوو او هم د چرسک مور او پلار ....

(c) ketabton.com: The Digital Library

2

بختیالۍ سهار وختي ولي جامې پټکی ،سدرۍ ور کړه رمضان ماجت (جومات) ته لاړ.
بختیالۍ ژر ژرخپل لمونځ وکړو ماشومان هم را ویښ شو پهٔ بستره کې یو ، بل ته خپل پهٔ نکریځو سره لاسونهٔ ښکاره کول.
دې تودې (گرمې) اوبهٔ ، یو لوي تال راواخیستو پر خپله لور یې ډغ کړو.
"زرینې ته را پورته شه زهٔ دي د (انا) سر ور پرېولم تهٔ بهٔ اوبهٔ پر اچوې"زرینه له څه څنډه وروسته راپورته شوه لاس یې له نکریځو پرېولو.
خپلو سرو لاسونو ته یې کتل چي اوبهٔ یې پهٔ لاس ورکړې دې خپله خوابښې پهٔ غېږ کې راپورته کړه وړوکې لور یې اوبهٔ پر تویولې سر یې وریرېولی ښې پاکي جامې یې پهٔ واغوستې شا وخوا یې بالښتونه ورکړو کښې یې نوله.
د خوابښې تر خولهٔ یې دا لفظونه دا یې را وتو چي هسي دا پهٔ پوهېده"رمضان چېرې دی" مورې هغه ماجت ته تللی دی نن د لوی اختر ورځ ده .

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې د بختيالۍ او خوابښې خبرې ختمېدې د رمضان تږوخى
شو دننه راغلى د مور د منځلې سر، پاکو جامو ډېر خوند
ورکړو دا هڅه يې وکړه چې د خوابښې پهٔ حق راسته نږور پهٔ
غېږ کې ټېنګه ونيسي پر تندي يې مچ کړي خو داسې يې
ونهٔ کړو خپل واړه يې پهٔ سترګو شو.
د ځپلۍ له کښنو سره سم يې پر مور غېږ وګرځوله مورې"
د اختر دې مبارک شه".
بختيالۍ ته يې مخ ورواړوو ښځې "د اختر دې مبارک شه".
له زړينې سره يې پهٔ لاس د اختر مبارکي وکړه
خپل واړهٔ واړهٔ زامن يې پهٔ غېږ کې پر يو،بل ځنګانه
کښېنول بختيالۍ پياله ورډکه کړه.
رمضان له ورېځ خندا سره سره پهٔ خواږه نظر ورکتل "ښځې
چای خو مې پهٔ ماجت کې وخورې"
بختيالۍ چې پهٔ نکريځو سره لاس کې هګۍ ورمخته کړه.
"تهٔ دا پياله درپورته کړه يوه هګۍ بهٔ هم ورسره وخورې".
رمضان چې يې هګۍ له لاسه نيوه "ښځې هګۍ دا هلکانو
(ماشومانو)ته ور کړه".ماشومانو پهٔ يو ږغ وويل بابا مات
يې راکړه،بابا ماته يې راکړه
رمضان چې هګۍ سپينه کړه نيمه يې يوه نيمه يې بل ت
ورکړه که يې څهٔ هم مور هسې خوله خوځوله دوی ورسر
پوهېدو چې دا وای.
"رمضانه زويه اختری خو بهٔدي "کړی وي که څهٔ هم د
پهٔ غوږ ښه نهٔ اورېدو رمضان يې غوږ ته خولهٔ ورنږد

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړه ، نهٔ موري اختری له څه دی چې د اختري روپۍ واى ته
بهٔ دلته پهٔ بستره کې ناروغهٔ راته پروته وې "رمضان بیا د
مور پهٔ خبره له ځو واره پس پوه شو "زویه له یو چابهٔ دي
پهٔ پور کاوؤ"
رمضان موري "اوس خو ښځي له پورو د سر تر ښکره شوم
څوک پور نهٔ راکوي "دلته یې له تو خي کولو سره سا سمه
شوه پهٔ اوله خبره یې پوه شو.
"زویه چې بختیالۍ راته وویل موري نن د لوي اختر ورځ
ده ، زړهٔ مې ډېر ښه شوو چې نن بـهٔ پـر وور پخـه (ینـه)
وخورې د خولې خوند بهٔ دي پهٔ ښه شي هغه ته وای اختری
مې نهٔ دی کړی ، خېر ګاونډیان بهٔ برخه راوړي پهٔ هغه کي
بهٔ د ینې خاشه وي بختیالۍ لوري چې را یې وړه پهٔ مالګه
یې ښه تروه کړه د خولې خوند بهٔ مې لږ پهٔ سم شي"
رمضان نور څه کولای شو بس (اوف)بهٔ یې کړو ، د مور بـهٔ
یې وارنه وو لوري یو چا برخه نهٔ راوړه؟.
بختیالۍ" نهٔ موري چې رابې وړې زهٔ یې دستي در پخوم"
ته یې غمه شه د ګاونډیانو برخې وځنډې دي (ناوخته)شوې
، دوی د مور پوښتنو دومره ستړي کړو چې اخیر یې پهٔ
لویه ږیره پهٔ ژړا شروع وکړه.
بختیالۍ ورنږدې شوه "سریه پهٔ ژړا یې سر نهٔ سره ورځي ،
داسي به وکړو ، چرګ خو لرو هغه به ور حلال کړو (ینه) بهٔ
یې پر وور وریخهٔ کړو دا یې پهٔ خوند څهٔ پوهېږي؟".

(c) ketabton.com: The Digital Library

رمضان د بختیالی پهٔ خبرو لږ داډهٔ شو سترګې یې له اوښکو پاکې کړې زرینه ته یې اشاره وکړه دواړه سوکه وو تو پلار او لور دواړه پهٔ چرګ پسې څغاستو. بختیالی خوابنې ته ناسته وه، د همسایه ماشوم برخه راوړه. بختیالی ته یې وویل "تروري (ینه) هم پکښې ده مور مې ویل دا بهٔ پر وور پخه کړي، دوی اختری نه دی کړی. زړهٔ بهٔ یې ورته کېږي" دې هغه برخه راوړه زر زر یې ډوربل کړی پر (ینه) یې مالګه واچوله پر وور یې کښېښوله هغې ته ناسته وه. لور و مېږهٔ یې له خوا او خاطره وتلې (هېرشوي) وو، چې د لور یې چغې شوې دا ورولاړه شوه د سرای تر دروازې ورتله لور یې دروازې ته را ورسېده پړونی یې پهٔ لاس کې وو پهٔ ژړا کې بېرته وګرځېده هله مورې بابا (ځا) ته ولوېدو دې هم ورسره چغې کړې دواړه (ځا) ته پهٔ څغاسته ورغلې هغه د وختونو زاړه (ځا) ته. هغه (ځا) چې د یاغي شنو کوترو د اوسېدو ځای وو. تر هغه د (ځا) پر غاړه لېونی ګرځېدې.

تر څو چې کلیوال یو یو راتلو د چا لاس پهٔ وینو سره، د چا پهٔ وینو سره چاړه پهٔ لاس کې، چا د یو پر توک بر سېره بل اغوستی، د چا برخې پهٔ لاس کې که هر څو یو له بله پوښتنه وکړه چې څه ډول (ځا) ته ولوېدو له (ځا) یې څه غوښت؟ یوه زرینه خبره وه هغه پهٔ چغو سر وه لکه لېونی پر (ځا) چاپېره ګرځېده چې کلیوالو د شنو یاغي کوترو همسایه رمضان مړ را وکښو ماجت ته یې یو وړی یو غټو کی زوی ورسره لاړ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا او لور کور ته راغلې خونه له دوده (لوګي) داسي ډکه وه چې ښځي ستر ګو دیدنه کاؤو ،ورډ کي زوی یې ژړل دې هغه را پورته کړی په غېږ کې یې نیولی وو ،اوښکې یې په ماشوم کې تویېدې لور یې د خوني د وره پرده پورته کړه چي دود (لوګی) کم شو دې خوابې ته و کتل تر خولۀ یې ځګونه راغلي وو، دې ماشوم بېر ته کښېښوی خوابې یې را پورته کړه خولۀ یې ور پاکه کړه او بۀ یې پۀ خولۀ کې سو که سو که وراچولې چي څه یې سا سمه شوه هغه (ینه) یې وړوله پۀ خولۀ کي یې ور کوله چي کله بۀ یې سا سمه شوه د رمضان پوښتنه بۀ یې کوله دوی بۀ ورته وویل مورې وتلی دی راځي . تر هغه ورځي چې دا یې هم پۀ رمضان پسې خاموشه کلي (هدیرې) ته یوړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

3

بختیالۍ سهار وختي وور بل کړی وو، د نغري پر غاړه یوازي ناسته وه، خپلو ویدو ماشومانو ته یې کتل.
سترګې یې له اوښکو ډکې وې دا فکر یې کاوو"چې نن به یې څوک را پورته کوي، اول خو به یې پلار له ماجته راتلهٔ، یو یو به یې په ناز را پورته کاوو".
زرینه له دباندي راغله "موري! دینک کاکا راغلی".
دینک په زرینه پسې لنډ په خونه را دننه شو، د نغري پر هغه بله غاړه کښېنستو.
دینک "بختیالۍ دا صلاح مې درسره کوله که ستا خوښه وي، زهٔ به رپورټ وکړم".
بختیالۍ چې له چائینکې سر پورته کړ، بیرته یې پر کښېښودو، د خپل لاس بنګړي یې کښو "نهٔ کاکا، زموږ رپورټ یوه مانا نهٔلري، نهٔ سړی وهل شوی دی نهٔ ویشتل شوی، پهٔ (ځا) کې لوېدلی دی، دا پر دې زورورو څوک اړوي چې تاسو وژلی دی".
دینک له چای پس اچولی نسوار تو کړهٔ، نه زویه زهٔ ودې ته حیران یم دومره لرې یې له کوره (ځا) ته څنګه بوتلی؟.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بختیالۍ چې د چای پیالې ډکې کړې، کنبلې بنګړې یې سره یو ځای کول "کاکا زرینه وایي چې موږ له کوره ووتو د ملکداد د چرسک نارې او اشارې یې وې چې هله یو څوک په (ځا) کې ولویدو.

زهٔ او بابک چې ورغلو، بابک (ځا) ته سر ور ښکاره کړی دهٔ له شا پسې پورې واهۀ ،کاکا زرینه مې پوه کړې ده چې پر خولهٔ لاس ونیسه او ګوره ، ګوره چې دا خبره وچاته ونهٔ کړې، ښتانه وايي «تېز پهٔ تاځیله نه نیول کیږي» کار بهٔ له چله اخلو".

دینک چې پهٔ لاس کې خلی پهٔ وور کې غورزاوهٔ زهٔ خو وایم " ریپورټ بهٔ ښهٔ وي".

بختیالۍ پهٔ قهر او ګونجې تندي ورو کتل "کاکا خو درته ومې ویل، له دې څه بهٔ کار پهٔ چل اخلو، نور وس خو زموږ نه پهٔ رسیږي".

دینک ولاړ شو، خپل تور خیرن،خلاص شوی پټکی یې پر سر پیچلی"سمه ده، لورې چې څنګه ستا خوښه ده،خو دا یوه خبره یاد لره، پر ما چې دې هر بار ږدی، زهٔ هم پهٔ شپهٔ تیار یم، هم پهٔ ورځ".

چې دی ولاړېدو د بختیالۍ مور او پلار هم راغلو، مور یې دلې پهٔ چغو شوه، پلار یې ماجت لاړ،پهٔ ماجت کې پر فاتحه چې دعا وشوه، له دعا وروسته یې ملکداد ته مخ ور واړاوو، پوښتنه یې ځینې وکړه" دا واقعه څهٔ وخت پېښه شوه ،او دهٔ له (ځا) د اختر پهٔ ورځ څهٔ غوښت؟".

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملکداد له بلې دعا وروسته چې خلک رخصت شو "زما دا شک دی، دومره وختي چې (ځا) ته ورغلی دی، د کوترو د نیولو هڅه یې کوله ، د دهٔ غریب خو مور ناروغه وه، یو چا به ورته ویلي وي چې د کوترو ښوروا یې ښهٔ ده.

ورځ یې پر فاتحه تېره شوه ، ډوډۍ یې د ادم خان پهٔ کور کې وخوړه، د ماخوستن له لمانځهٔ چې راغلی، له بختیالی یې پوښتنه وکړه "لورې ! دا اوس څنګه پښبه شوي ده؟،دهٔ د اختر پهٔ ورځ له (ځا) څهٔ غوښت؟".

بختیالی چې یې بالښت و څنګ ته کېښښودی، کښښسته تو له کیسه یې ورته وکړه.

دی هغه ډول ناست وو "لورې ! زهٔ څهٔ چل وکړم؟. له ما خو یې ورخونه یوړل".

بختیالی چې سترګې یې د مور پر خوا واړولې "بابا تهٔ او مورکۍ صبا خپل کورته لاړ شی.پهٔ کیسه کار مهٔ لره.زهٔ پهٔ خپل کار پوهېږم، وماته ښهٔ درک راکوي، تاسو کار مه پهٔ لری".

"لورې ! پهٔ دې زهٔ ښهٔ پوهېږم. چې تهٔ تر ما ښه پوهېږې، ځکه خو تل له خانه سره دا وایم .کاش ! دا مې لور نه زوی وای".

بختیالی : "یو خو ستا لاس نهٔ پهٔ ښبلي، بل زهٔ پر دې ویرېږم ماشومان را وژني".

دریم مانښام یې : مېرهٔ میراث خور، ملکداد کورته ورغلی "بختیالی دا ماشومان در روان کړه، درځه کورته. څهٔ کوې چې له دې ورو ماشومانو سره، پهٔ دې تورو دېوالونو کې ناسته یې".

(c) ketabton.com: The Digital Library

هلته بهٔ دې لږ له ښځو سره خولهٔ پرې وي، لږ بهٔ دې پام پهٔ بله شي".

دې لرګي ته لاس کړو "وزه، تهٔ چې د ماشومانو له غمه مړ کېدای، پلار بهٔ دې نهٔ ور وژلی".

ملکداد چې پهٔ غابښو کې نیولي د بربت وېښتان پرېښول "نهٔ بختیالی، تهٔ هسې بدګمانه شوې يې، ګمان مهٔ کوه، ګمان د ايمان زيان دی".

دا ورولاړه شوه چې د لرګي وار يې پر کاوهٔ، دی ووتو.

بختیالی چې څو ورځې پس ورغله سنګين ته "پهٔ ما خو تهٔ خبر يې، مېړهٔ مې مړ شو، بل سړی زهٔ نهٔ لرم، چې ستا فصل در پالي ، دا فصل له يو مسلمان وراوله چې بيه يې کړي چې څومره مې حق جوړېدو هغه را کړه".

سنګين که څه هم غځېدلې پښې را ټولې کړې. بيرته يې هم يوه پر هغه بله واړوله، را پورته نهٔ شو.

بختیالی هم دا محسوسه کړه چې دی وايي زهٔ هم يو سړی يم "سمه ده خورې. هغه ورځ ملکداد هم راغلی، دا ستا وراسه يې کوله".

بختیالی که څه هم د سنګين له خوا د پرونې خاک نیولی وو، بيا يې هم سنګين يوه سترګه ليده " نهٔ نهٔ وروره. ګوره چې ملکداد ته يې ور نهٔ کړې".

سنګين چې د دې يوه ښکاره سترګه ته کتل" سمه ده خورې ، زهٔ بهٔ يو څوک پيدا کړم چې بيه مې کړي. ستا روپۍ بهٔ ورور کور ته دروړي".

(c) ketabton.com: The Digital Library

سنګین څو ورځې پس کورته ورغلی، لس زره روپۍ یې ور کړې" خوږې ستاسو فصل خو دریم په ځلیرویشت زره بیه کړی. په ځلیرویشت زره کې ستا دریمه، اته زره کېده، ما لس زره در کړې".
بختیالی هغه روپۍ ور نیولې "وروره کور دې ودان".
څلور میاشتې یې په دې تورو دېوالونو کې په دې تیرې کړې چې دا راز ځان ته معلوم کړم ، د پنځمې میاشتې په اوله شپه څلور، پنځه سپین ږیري، یو د کلي مولوي صاحب راغلوۀ. له روغبړه پس مولوي صاحب له جېبه تسبې را وکښې. تسبې یې بیرته و جېب ته کړې چې په خبرو یې داسې شروع وکړه
"بختیالی شکر دی موږ خدای مسلمانان پیداکړي یو. مسلمانان چې دي تر دې ټولو انسانانو افضله دي،هغه په دې چې په دین د اسلام دي .... اوس به د مطلب خبرې وکړو، بختیالی زموږ په مذهب کې داسې دي چې کومه ښځه د مړوښې وي، هغه ښځه به ضرور مېړۀ کوي، موږ د دې د پاره راغلي یوچې خپلې غاړې خلاصې کړو".
بختیالی چې پر خپل ویدۀ زوی کالی سماوو "مولوي صیب! تاسو ته دې خدای خېر در کړي، دا ښۀ شو چې تاسو راغلاست، زۀ مو پوه کړم ،اوس به مېړۀ ضرور کوم. یو خو به ځان له به وماته مهلت راکوی چې زۀ سوچ وکړم. څوک زما د پاره ښۀ دی، هر څوک چې زما خوښ شو، زۀ به درته ووایم. له هغه سره به نکاح را وتړئ".

(c) ketabton.com: The Digital Library

مولوي صاحب چې دوباره راکښلې تسبې جېب ته اچولې "بختيالى ! ته پرېدي خلگ خهٔ کوې، دا خپل ميراث خوار دي بې واده ځوان زوى ناست دى، هغه وکړه، روپى ورسره ډېرې دي، د هيڅ کمى بهٔ ور سره نهٔ وي".

بختيالى چې سر کښته ځړولى وو. د نغري پرغاړه بې پهٔ واړه خلي ليکې کښلې "نهٔ مولوي صاحب دا سړى خو بېخي نهٔ کوم، دا زما د مېړهٔ قاتل دى".

مولوي چې لاس سره مروړل "بختيالى نخرې مهٔ کوه، دا سړى دي خداى قريب کړى دى".

بختيالى چې پهٔ لاس کې وړه لښته، پهٔ جار کې وغورځوله "مولوي صاحب ! نهٔ بې کوم چې پر سر بې را وتړى لا هم".

مولوي صاحب چې مخ مجو(مجيد) ته ور واړوو "بختيالى ستاخوښه ده، ملکداد خو هم ښهٔ در معلوم دى. که بې پهٔ رضا زوى نهٔ کوې، سبا دي پهٔ زور پهٔ کوي".

بختيالى چې مخ بې ماشومانو ته واړاوو "مولوي صاحب ! پښتانهٔ متل کوي، وايي «پر لمانځه مي ودروې ته. وايي بهٔ بې څوک".

مولوي چې پر بېره لاس تېراوو ، سترگې بې پهٔ بختيالى کې وې "بختيالى مورِ سوال درته کوو ، مهٔ ځان بې شرمى ته جوړه وه، مهٔ دى، سبا ک بدنامه شوې. بدنامي خو دي د دهٔ ده".

له دې خبرې سره سم ولاړ هم شو، د سراى تر دروازه ووتو. بختيالى هم پته او سوکه ، سوکه پهٔ لځو پښو ورغله، د سراى

(c) ketabton.com: The Digital Library

پۀ دروازه کې. و یونیم گز دېوال ته پټه ودرېده.دوی سره
ږغېدو. خبره مجو (مجید) اکا کوله ".
مولوي صاحب دا خبره لکه چې رېښتیا ده چې دا سړی د
ملکداد زوی وژلی دی".
مولوي صاحب "هو مجو پۀ دې کې شک نشته. وماته پۀ خپله
ملکداد وویل".
مجید اکا "مولوي صاحب! بیاخو پکار ده چې موږ پۀ دې خپلو
ږیرو کې تو کړو چې پر نیمه شپۀ، د وړو یتیمانو پۀ کور کې
ناست یو. ومور ته یې سوالونه او زارۍ کوو چې تۀ و یتیمانو
ته د پلار قاتل ور پلار کړه".
مولوي صاحب "مجو موږ خو یې د را روان وخت غم کوو. موږ
وایو چې سره میراث خوارۀ دي، گوندي دا خبره ورکه شي. پۀ
را روان وخت کې بۀ بیا گزک نۀ کوي.
مجو ما هم اول داسې محسوسوله چې بختیالی نۀ ده خبره،
لکه څنگه چې پۀ سړه سینه ږغېدم، مجو که څۀ هم زۀ غلط وم
چې بختیالی نۀ ده خبره.
مولوي خیر دی خبره دي وي. پرېږدی چې څو شپې نخرې
وکړي بیا بۀ خوشاله وي، د ملکداد زوی بۀ کوي.
مجو تۀ خو خبر یې. د ملکداد تر مخ ډېر لوی. لوی سړي نه
ئې ږغېدای. بختیالی خو هم څۀ بالښته نه ده".
مجید اکا: "مولوي صاحب! کومه بالښته؟".
مولوي صاحب "ولې نۀ دي دي اورېدلي ....
قام دۀ ډېر دی دلته نسته پر تا جنگ کوي بالښته

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماځیګر وهی لمر تانګه   پر تابالښته جنګېده
لچ بې مات وی دا ورغښته   تر مړو بهه وه بالښته".

دې غاړو و بختیالی‌ته دومره حوصله ور کړه چې راغله پر بستره داسې وغځېده، لکه له دې سره چې هیڅ هم نه وي شوي، تر سهاره پهٔ خواږه خوب ویده وه. سهار چې را پورته شوه، سترګې یې رنې وې، داسې یې محسوسوله لکه دا چې بالښته وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

4

څوشېې پس چې بختیالۍ یو سهار را پورته شوه، د پلار د کور سودا ورولاړه شوه، مرغسن وو (نرۍ وریځ) چې د کور د خوني دروازه یې کولف کړه، را ووته د خپلو ماشومانو تر غوږو یې څادرونه وتړل، روانه شوه.

په لارې چې څه لاړه اسمان ته یې وکتل، وریځې بنۀ ځان سره ور کړې وو.

یو ځل یې لا دا اراده وکړه چې بېرته وګرځه. نن ورځ سرېچنه ده (سړوکې) بیا یې توکل کړی ماشومان یې په مخه کړو، روانه شوه.

غټوکي لور او زوی یې بنۀ وو، هغه ډېر ورکی ورور دوی په غېږ کې یوار یوه بیا بل اخیستو، هغه لږ غټوکی دې په غېږ کې اخیستی وو.

یو وخت چې یې پر پښو روان کړی، لورکۍ یې تر لاس نیولي وو، د بختیالۍ ورپام شو، کمیس یې په غاړه وو، پرتوګ یې نه وو.

د لارې په منځ کې کښېنستو، غوټه یې خلاصه کړه، دلته یې پرتوګ په ور په پښو کړی ،سوکه ،سوکه د ماشومانو په تګ سوکه تګ پرېکړی ،د غرۀ لمنې ته ورسېدو ، د انا ګیانو پر چینه کښېنستو ، غوټه یې خلاصه کړه،ډوډۍ یې

(c) ketabton.com: The Digital Library

راواخیسته، پیاز یې سپین کړی ، دوډۍ یې پورې وخوړه،ماشومان او ځان یې په لپو اوبهٔ کړو ، هم یې د ماپښین لمونځ وکړی بیا یې مخه وکړه.

اوس نو د بابا کور ډېر لرې نهٔ وو ، پهٔ تلو، تلو کې د ما شومانو و دې ته پام شو، ناره بهٔ یې کړه ،له هغې خوا بهٔ پهٔ دره کې ددوی دغ ببرته راغبرګ شو.

دا رنګه روان وو، د بابا وکور ته یو مغزی (لوړه اوکږه لاره) پاته وه ، مېده ، مېده څاڅوکي هم شروع شو.

پهٔ مغزي ور واوښتو، د بابا کیږدۍ یې وپېژندله، چې ولاړه وه، ډېر یې زړهٔ ښهٔ شوچې مېلنې (د کوچیانو کلی)ته لا پهٔ کډه نهٔ وه تللی.

د بختیالۍ د وړې خورکۍ زړکې چې دوی پهٔ سترګو شو، نارې یې کړې "مورې ! خورکۍ راغله".

مور یې مخ له وراغله، لاس یې پهٔ اوږو وو ، پر بختیالۍ یې غېږ وګرځوله، کور ته چې ورغلو مور یې تبخی واړوو ، دستي یې چای پخې کړې ، مور چې یې چائینکه را کوز وله "بختیالۍ ! دا ماشومان بهٔ دې پهٔ یخ وژلي وي، وار بهٔ دي کاوۀ ، چې ورځ توده شوې وایې بیا بهٔ راغلې وې".

بختیالۍ چې پهٔ خپلو تودو لاسو کې د ماشوم لاس نیولي وو "مورې !بس تر وس مې تېره شوه ، نور مې نهٔ شو ځغملای ".

دوی ته یې چای وراوړلې ، دوی چای ځښلې ، مور یې ښې تورې او سپینې غوښې پهٔ کټو کې واچولې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مابنام ته یې بابا هم راغلی مېږې یې وشکولې ،پهٔ سیّب یې دننه کړې.
له روغبړه وروسته یې مور ښهٔ غټه کاسه، وره دوډۍ ور واړوله ، پهٔ بله کاسه کې یې، ښې تورې اوسپینې غوښې. د دې ستړې ماشومان چې پهٔ تورو سپینو ماړهٔ شو، خوب ورغلی.
مور یې وتړولو ته ځای ور هوار کړی ، یو یو یې تر لاس نیوو، ځای ته یې بېول.
له هغه وروسته پهٔ ځراغ کې تېل ختم شو ، بابا یې بالښت ته پروت وو ، د اور پهٔ رڼا کې دې لیدو چې دپتکي ځاک یې پهٔ خولهٔ او برېتو پورې مښلی.
له دې خبرې سره سم را پورته هم شو "لورې ! دا ډېر وخت ښار ته نهٔ یم تللی، ځکه تېل نشته".
پهٔ خبرو ، خبرو کې بیا دې ته راغلی "بختیالی ! دا خبره څو مره حقیقت لري، ستا مېړهٔ دې خلګو وژلی دی ، لورې که رېښتیا ووایم، زما اوس هم یقین نهٔ راځي".
بختیالی چې سترګې له موره دهٔ ته، ور واړولې " هو بابا زرینه ورسره وه ، هغې پهٔ خپلو سترګو لیدلی دی".
بابا "دا تهٔ څهٔ وایې؟ لورې هغه ورځ خو هم تا دغه وویل ، خو زما یقین نهٔ پر راتلو".
بختیالی "دوې کیسې دي بابا ، یوه خو دا چې ما یې زوی د اوبورګو پهٔ لار کې وتاړه بل یې زما له مېړهٔ مخکه غوښته".

(c) ketabton.com: The Digital Library

بابا : "ستا د مېړۀ مځکه څه غواړي ؟،هغه خو یې وماته راکړې ده".

بختیالی: "بابا پۀ کلي کې زموږ د یوه سرای مځکه نۀده ، دا مځکه ډېر اوږدۀ او وسارۀ لري ، د دۀ د مځکې پۀ میان کې ده ، د دۀ مځکه یې سره پرېکړې ده ، دۀ دا غوښتو چې دا زموږ مځکه دځان کړي ، وموږ ته د دې پۀ بدل کې بله مځکه راکړي .

پۀ څو، څو واره یې خلګ ورته راولېږل، خو دۀ سودا نۀ ورسره کوله.

زوی یې بیا چرسک،غل او بدره دی ، دا څو کاله پۀ جېل کې وو ، چې راخلاص شو بیا یې دا حرکتونه کول".

تو له کیسه یې بابا ته پۀ زېرو زور وکړه.

بابا یې پټکی پر سر کړی ، د ولاړېدو هڅه یې کوله "و خورې دا دی مخ لکه د سبب کښته.(توکه یې پرې وکړه) خو مخ بۀ دې ورښکاره کاوۀ ، چرسک شی وو، هغۀ د ورېنداري پۀ عزت څۀ خبر دی. چې ستا مخ یې لیدلی وای، بله ورځ یې پۀ خدای که ستاپۀ خوا کتلي هم وای.

د دۀ خو دې قد و قامت، ښاهسته تګ خوښ شوی دی".

بختیالی د بابا ومخ ته کتل "ملامته یم ، مور خوارې پۀ څو، څو واره راته وویل، دا! مخ مۀ پټوه ، دا مخ پټول بۀ دې یو ورځ پۀ یوه لویه بلا واړه وي".

(c) ketabton.com: The Digital Library

بابا چې ځادر اغوستو : "سم یې درته ویلي دي " پښتنو کله کلا ګاني درلودې؟ ،کله یې ښځې په پردو کې نغښتې؟ ،لکه دا اوس چې مور کوچیان یو.

ټول پښتانه دا ډول ازاد خلک وو ، داسې ازاد ژوند یې وو لکه دا مور ،د اکثرو کیږدۍ وې یا یوه ،یوه خونه ، چې چا، چاردېوالي پېژندله نه، دا زمور په ډول یې ښځو کارونه کول ،دا بېخي لږ وخت کېږي چې په ښځو یې مخ پټول او پرده کوي ،پر کورو یې چاردېوالی شروع کړې.

خو اوس یې لا د ډېرو کورو چاردېوالی نشته ، خونې یې ته په خپلو سترګو وینې.

لورې! زه اوس څه وکړم؟".

بختیالی چې یې ځپلی سمولې "بابا ته هیڅ هم مه کوه ، مه په دې کیسه سر خلاصه وه ،مه کار په لره ، نه ستا لاس په ننبلي ، زه پوهـ شوم او زما کار.

ته ځان داسې واچوه چې زه بېخي په هیڅ هم نه یم خبر ". شپه ډېره تېره وه ، سهار نزدې وو چې دوی ویده شو.

سهار چې بابا له مېږو سره ولاړ ، مور یې اوبو ته.

دې صندوخ خلاص کړی، د هغه سرې او بابا عکسونه یې را واخیستو ، پکښې وبې کتل ، هغه عکس یې پیدا کړی ، چې له شا په شنه قلم یو څه پر لیکلې وو.

ورځ تېره شوه ، شپه راغله، بابا ته یې وویل "زه سبا کور ته ځم ، ته یې غمه شه ، که چېرې پر ما یو تکلیف راتلو، زه به ضرور تاته حال درکوم".

(c) ketabton.com: The Digital Library

بابا پنځه زره روپۍ ورکړې "دا به یو شی په واخلې ، یو مږ در کوم ، ته خو یې اوس له ځانه سره نه شې بیولای بیا به یې زه یاشمک (شمس) ورور در ولي ، ماشوماتو ته به یې حلال کړې".

سهار لمر تر اوورو را وتلی وو، چې له بابا او مورکۍ یې رخصت راواخیست ، د کور په لور راروانه شوه.

ماځیگر غټ وو ، لمر و غر سره ورتلو چې را ورسېده چې دې وور بلاوو ، بسترې یې هوارولې ، تیاره ماښام شو . ماشومانو ته یې د مور ور کړې، پخې غوښې او ډوډۍ ورکړه ،سترې ماشومان یې یو، یو ویدېدو ، اخیر دا هم ویده شوه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

5

دويم وار بيا هغه ځو سپين ږيري او مولوي صاحب چې يو مجو اکا پکې نه وو ، داسې وخت ورغلو چې د بختيالۍ غټو کې ماشومان ويده وو.

يوه دا ، وړوکې زوى په دې ډول ناست چې د وړوکې زوى سر يې پر ځنګانه ايښى وو ، ځنګون يې ښوراوو ، الله الله يې ورته کول "الله کوټ للو دلته مه راځه ګيدو ، لالى ويده دى په خوبو".

د مولوي صاحب د خوني په بنده دروازه کې ږغ شو "بختيالۍ تا او ماشومان خو ويده نه ياست؟".

دې يو ګړۍ غوږ کرار کړى، دويم وار يې ږغ وپېژندلى له "نه" سره سمه ورغله، دروازه يې خلاصه کړه.

د مولوي صاحب له مخه يې ويده ماشوم واخيست ، دوى پر هغه ځاى کښېنستلو.

له حال احواله پس، مولوي صاحب پر ږيره لاس تېراوو ، په خونه کې يې شا و خواسره کتل، په دې چې دا ښځه دومره دلاوره ږغېږي ، داسې خو به نه وي چې يو څوک په دې خونه کې ورسره ويدېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا یې پۀ نصیحت کولو شروع وکړه ، پۀ نصیحت کولو، کولو کې یې بیا د نکاح خبره وریاده کړه.
بختیالۍ مخ ور واړاوو، لاس یې له خولې واخیستو "دې خو بۀ شرم نۀ لري له خدایه بۀ نۀ وېرېږي ، تاسو خو له خدایه ووېرېږئ ،د خدای جواب بۀ څنګه وکړئ؟ چې د یوه ظالم ملکداد جواب نۀ لرئ ، خدای بۀ دا پوښتنه نۀ کړي درڅخه وه چې دې کونډې او وړو یتیمانو، پۀ دې تورو د ټولو کې پنځه، شپږ میاشتې تېرې کړې ، تاسو یې یوه هم پوښتنه وکړه؟".
مولوي صاحب جېب ته لاس کړی تسپې یې راکښې "هو بختیالۍ ملامت یو".
نن د بختیالۍ سترګې له خپلو ماشومانو نۀ را اوښتې "مولوي صاحب ! که تاسو را شئ که نۀ شئ ، پر ما دا شپۀ و ورځ هغه رنګه تېرېږي ،ژړوي مې دا ځای چې څنګه پۀ دې دومره کلې کې یو سنت وهلی نشته چې راشي د دې وړو ماشومانو حال وکړي چې څۀ حال مو دی ، یو څۀ پۀ کور کې لرې که نۀ یا خو ناروغه نۀ یاست ،د یو ظالم له وېرې ټولو سترګې پټې کړې دي ، څو میاشتې وشوې چې زۀ او دا واړه پۀ دې سرای کې شپې او ورځې تېره وو ، بیا چې وار د دۀ شي، نۀ له دې خپلو سپینو ږیرو شرمېږئ ،نۀ له ما ، نۀ د دې وړو یتیمانو له حقه وېرېږئ.
تاسو که نۀ له خدایه وېرېږئ، نۀ د ماشومانو له ازاره ، زۀ هم د مېړۀ هم د یتیمانو له حقه وېرېږم ،دا منم چې زۀ یوه ښځه یم

(c) ketabton.com: The Digital Library

، هیڅ مې هم په وس نه دي پوره ،دا به وکړم، مرګی به قبول کړم ، یتیمانو ته به د پلار قاتل نه کړم ور پلار".

نورو سپین ږیرو سوالونه بس کړو ، خاموشه شول.

خو د مولوي خوله نه سره ورتله.

مولوي صاحب: "ته لېونی یې چې د ورې نجلی خبرې منې".؟

بختیالی اخیر خبره داسې ور خلاصه کړه.

"مولوي صاحب! دا خو به وخت ثابته کړي چې زه لېونی یم که تاسو بې لارې ، په دې سر خلاص کړی، چې پر دنیا نر ودرېږي په خدای که ما د ملکداد زوی وکړی".

دوی هم یوه ،یوه غاړې تازه کړې، خپل ،خپل (څادرونه) یې وځنډل، ولاړ شول ،شپه تېره شوه.

سهار ملکداد په خپله ورغلی "بختیالی زه سوال درته کوم، داسې وکړه دا زما زوی وکړه، ته یې ډېره خوښه یې".

د بختیالی باری (جارو) په لاس کې وو ، د خونې ومخته په سرای کې ناسته وه، نه یې یوه کړه او نه بله

"ستا زوی نه کوم چې پر سر یې را وتړې لا هم ،دا نېکي وکړه، ما له دې خپلو ماشومانو سره پرېږده ، زه له مېړه بېزاره یم ، نه مېړه کوم، نه یې شوق لرم".

ملکداد چې په دې پوه شو چې ښځه یوه خوا نه کوي، نو یې له خولې لاس واخیستو

"ستا څه خیال دی ، ما چې دې مېړه د ومره په هنر وژلای شو ، نو دا ماشومان دې هم یو ، یو داسې په هنر وژلای شم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوه خوښه دې دا ده چې دا ماشومان دې یو، یو داسې پهٔ هنر
در مړهٔ کړم لکه مېږهٔ، بلکه دا چې زما زوی پهٔ خوشالي وکړې
،زهٔ د زوی پر غم نهٔ یم ،پر دې یم چې تهٔ زمازوی وکړې، که
دې سبا زامن لوی شي هم، دا شک بهٔ یې نهٔ راځي چې زموږ
پلار دهٔ یا د دهٔ زوی وژلی دی".
بختیالۍ چې د دهٔ خبرې واورېدلې، باری پهٔ لاس کې حقه
حېرانه شوه او سوچونو واخیسته.
"یو خو یې زما مېږهٔ رام کړی او پهٔ ډاګه یې مني هم، بیا دا
سر زوری، د ماشومانو د وژلو تر وخت له مخه خبرتیا هم
راکوي له دې زوی مړې ښځه بهٔ پهٔ چل کار اخلم".
له څهٔ خاموشي پس یې ډېر پهٔ عاجزي وویل
"سمه ده، دوې شپې مهلت راکړه".
ملکداد "دوې نهٔ، درې ورځې مهلت درکوم".
له ځان سره یې واړه، واړه خندل، ولاړ شو.
دا پهٔ دغه شپهٔ د دینک کورته ورغله، تو له کیسه یې ورته
وکړه او هغه عکس یې ور کړی پر کوم چې ایډریس لیکلی
وو.
دینک پهٔ هغه سهار وختي ملکداد ته ورغلی "زما ښځه
ناروغه ده، که دې یو زر دوه روپۍ راکړې، ډاکټر ته یې
ورم".
ملکداد خندل چې روپۍ یې ور کولې "هلکه دا د یار
ښځه خو دې پوهـ کړه، که در ښځه مني چې دا زما زوی
وکړي".

(c) ketabton.com: The Digital Library

دۀ یې له لاسه روپۍ نیوې "سمه ده، تۀ فکر مه کوه چې زۀ له هغې خوا راشم".

دی پۀ دروازه کې ولاړ وو، د بختیالۍ د کور پۀ خوا یې کتل "ماښام ته بۀ راځې؟".

دۀ هم د بختیالۍ د کور پۀ لور سترګې ور واړولې ، پۀ زړۀ کې یې پۀ خپل کردار خندل "نۀ دوې شپې پر هغه خوا کوم ، د لور مې اوس کال وشو ، نۀ زۀ ورغلی یم نۀ یې مور ، دوې شپې له لور سره کوم".

دۀ بېرته مخ د دینګ پۀ خوا وا ړاوو ، کتې ، کتې ویې خندل "هلکه دینګه دوې ورځې پس خو بۀ یا نوره وي یا نسکوره".

دینګ روان شو ، خپله ښځه یې ډاکټر ته بوتله ، د شپې بختیالۍ خپله غوټه تیاره کړه ، څو واره ووته ، شاوخوا یې وکتل ، څوک نۀ وو ، نۀ د چا ږغ وو.

خپل ماشومان یې پوه کړو "که چیري توخه در تلۀ ، پر خولۀ لاس نیسئ".

ځان یې ښۀ مطمئنه کړی ، ماشومان یې تر لاس ونیول ، د دېوال له سایې سره ، د څورلسم د سپوږمۍ پۀ رڼا کې یې ډېر پۀ چټکې ګامونه ښودل چې سپوږمۍ بۀ پۀ وورو کې پټه شوه ، د دې بۀ سا سمه شوه ، لکه چې وایي "اوبو اخیستی څګ ته هم لاس اچوي".

یو وخت یې شرنګی تر غوږ شو چې تر شا یې وکتل ، سپی ور پسې وو ، مېږوې یې کنبلي وو ، د غاړې ځنځیر او مېږوی یې شرنګی کاوۀ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دې که له وېرې ډېر ترخوله نهٔ وتو بیا یې هم دا هڅه کوله چې لوټې ور غورزوي، سپی وګرځي.
د محمددین د انارو تر باغه، پهٔ باغ کې څهٔ تګ مشکل وو، د ونو او بوټو پهٔ وجه، ځکه څهٔ وځنډېده.
چې دا ور ورسېده، دینک د موټر ډرائیور ډېر سترې کړی وو، پهٔ څهٔ شوه، څهٔ شوه هغه ستا ښځه.
دی نه وې، تهٔ ما پهٔ یو بلا وخورې.
چې بختیالۍ و ماشومان ور ورسېدو، پر ډرائیور د اختر ورځ شوه.
دومره پهٔ تازیله یې موټر روان کړی لکه یو څوک چې دی ویني، ور پسې وي.
یو زوی یې پهٔ روان موټر کې، پهٔ سپي پسې تر شا کتل چې سپی پاته شو.
دهٔ پهٔ ژړغوني ږغ وویل "مورې! زموږ سپی؟".
دې زوی پر مخ مچ کړو "زویه! دینک کاکا بیرته راځي، کور ته یې بیایي".
پهٔ لارې هغهٔ ښارګوټي راغلی، پهٔ کوم کې چې د دینک د لور کور وو او هم موټروان د دې ښارګوټي وو.
د لور کور یې له لرې وه بختیالۍ ته ور وښودی.
پهٔ تلو، تلو کې، وسهار ته نژدې یو بل ښارګوټي ته ورسېدو ،دوی شپهٔ پهٔ ناسته تېره کړه، ډرائیور ویده شو.
سهار چې یې لمنځونه وکړو . چای یې وڅښلې بیا یې مخه وکړه ،ماښپین قضا وو چې هغه ښار ته ورسېدو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دې ماشومان ډېر حېران ول چې دا بیا څه رنګه ځای دی، څومره ډېر موټران دي پکې چې کله یې د خره ټانګه ولیده ،نارې کړې "ادې ادې هله وی په خره یې ګاډی پسې کړې ده ، سړی پکې ناست دي"

بل چې رکشه ولیده ورته حېران و چې دا بیا څه رنګه شی دی په درو پیو روان دی ، په ښار کې ماشومان روان وو ، دوی ورته په سوچ کې وو چې دا خو یې زموږ رنګه کالي نهٔ دي ، لمن یې نسته ، تر شا د چا توره تېلۍ ده چا شنه تېلۍ چا رنګ په رنګه لوتي ترلې وې ،دوی پوښتنه هم نهٔ شوه کولی چې دا څنګه شیان دي ، خو بس حېران دریان یې یو بل خوا ته کتل.

ډرائیور پهٔ ښار کې یې یو چا ته هغه ایډریس ورښکاره کړی، هغهٔ داسې وویل"سیده ورځئ، تر هغه وخته چا ته مهٔ درېږئ ، تر څو چې یو لوی چوک د راځي ، پر چوک له یو چا پوښتنه وکړی، هغهٔ بهٔ یې در وښايي، ډېر مشهوره سړی دی ، هر څوک یې پېژني " پر چوک یې له یو چا پوښتنه وکړه، هغهٔ یې دوکان ته لاس ونیوو

"هغه مخامخ دوکان یې دی" دینک ور کښته شو ، دوکان ته ورغلی ، یو سپین ږیري سړي ته یې هغه ایډریس ورښکاره کړی.

هغهٔ چې لیکلي ولیدل، یو ګړی پهٔ سوچ کې لاړ ، هم پهٔ هغه سوچ کې یې کاغذ واړاوو چې عکس ته یې پهٔ غور وکتل،

(c) ketabton.com: The Digital Library

عکس یې وپېژندلی ، په سپینو چشمو کې یې سترګې
دینک ته ور واړولې، په وړه خندا کې
"وبخښه، ښځي ډېر وخت تېر شوی دی ، د تورکانۍ د اینځر
زوی یې؟ ".
دۀ چې د شاه جي و تکو سپینو وېښتانو ته کتل "نۀ نۀ نوم
مي دینک دی ، صرف مې د اینځر لور او لمسیان تر تا پوري
را وستل، ما ته اجازه راکړه ، زۀ ځم ، د کرایې موټر مې
راوستی دی".
دۀ چشمې له سترګو لرې کولې "د خدای بنده، خو په بس کې
بۀ را تلاست ، دومره کرایه؟ ".
له ډېره سته پس، شاه جي رخصت ور کړو.
دینک روان شو، پر شا یې ور وکتل "د خدای په امان، نوره
کیسه بۀ بیا بختیالۍ درته وکړي".
بختیالۍ او ماشومان یې د دوکان مخته کښته کړو، دی
روان شو،شاه جي له بختیالۍ سره روغبړ وکړ،د خپل
همسایه رکشه یې را وغوښته ، بختیالۍ او ماشومان یې
کور ته ولېږل.
کور ته چې ورغلو، د رکشې والا د شاه جي ښځه پوهه کړه
چې "دا د شاه جي مېلمانۀ دي ، ښځي له لرې راغلي دي،
باید ښۀ خدمت یې وکړي".
د شاه جي ښځه جبینه په پښتو پوېده، خو وئیلای یې ښه نۀ
شوه ،په ډېر زحمت یې بختیالۍ په خبرو پوهوله یا پوهیده.
جبینه د بختیالۍ او ماشومانو ته ډېره حېرانه وه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

حېرانه پۀ دې وه چې دې پښتنې د برې لیدلې وې ، د ښار نۀ ، د غرنو.
د دې اوږدو جامو او لړلو ماشومانو ته بۀ خود حېرانه وه ، چې نۀ يې داسې جامه ليدلې وه، نۀ يې داسې لړلي ماشومان ،مانښام شاه جي هم راغلی، له بختيالۍ يې ښه د کور ، بابا او ټولو پوښتنه بيا وکړه.
له ډوډۍ خوړلو پس، شاه جي لاس پۀ دسمال پاکول ويې خندل "بختيالۍ لورې ! که ستا پۀ ياد وي چې ستا بابا بۀ ويل چې يو متل دی (مور مېلمه له هوره پس پوښتو) اوس نو حال راکړه، تۀ او ښار ته له دې ورو ماشومانو سره راتلۀ"؟
بختيالۍ شاه جي ته مخامخ ناسته وه ، خپل لستونی يې د پکي پۀ ډول د ګرمۍ پۀ وجه ښوراوو.
له هغه وخته يې کيسه شروع کړه چې دی ورغلی، د دوی پۀ کور کې او سېدۀ.
پۀ غرۀ کې يې سروې کوله ، نقشې يې جوړولې بيا تر دغه مانښامه چې دا له شاه جي سره، د دۀ پۀ کور کې ناسته وه.
جبينې د دې د ماشومانو ځايونه هوار کړو ، يو، يو ويده بدل، ټول ويده شول.
شاه جي که څه هم د بختيالۍ ومخ ته کتل، خو سوچ يې پۀ هغه تېر وخت او د دې د بابا پۀ کور کې ؤو.
بې پامه يې اوف کړو، ولاړ شو، پر لمانځۀ ودرېدو.
بختيالۍ ته ور پۀ ياد شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

"ربښتیا، ربښتیا، شاه جي چې بهٔ لمونځ کاوۀ، یو خو یې لاس پر نامهٔ نهٔ نیول او بل یې د خاورو تیکۍ مخته شوده".

شاه جي چې لمونځ وکړی بیا راغلی، جبینې شنې چای راوړې، پیالې یې ور د کولې دهٔ څنګلې، بختیالۍ ته ږغېدو "زهٔ او جبینه پهٔ دې کور کې دوه پهٔ دوه یو، یو زوی لرو، هغه هم د وادهٔ او بچیانو خاوند دی، د څنګ پهٔ سرای کې اوسي، یوه دي پهٔ دې ده چې له موږ سره پهٔ دې سرای کې ګډه اوسې او بله خوښه دي دا ده چې د دې کوټې پهٔ اخیره کې، زما خالي سرای دی، هغه درکړم، تهٔ او خپل بچیان پکښې اوسی".

بختیالۍ: "ما ته هغه سرای راکه، بس زهٔ او بچیان بهٔ پکښې اوسو".

شاه جي د ېوال ته نژدې شو، شا یې وهله"سمه ده چې څنګه تهٔ خوشاله یې، یو کار ته وکړه، ضروري هم دی، که زخمونه جوړ وې، نو دا انتقام اخیستل له ذهنه څخه وباسه، نور هر څهٔ اسانه دي".

شپهٔ سهار ته نژدې وه چې دوی تول ویده شول.

بختیالۍ ته دا څهٔ عجبهٔ ښکارېده چې هلته یخ وو. موږ پهٔ خونو کې ویدېدو او دلته بیا ګرمي ده، د خلګو ګرمي کېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

"ربښتیا، ربښتیا، شاه جي چې به لمونځ کاوۀ، یو خوبې لاس پر نامۀ نۀ نیول او بل بې د خاورو تیکۍ مخته شوده".

شاه جي چې لمونځ وکړی بیا راغلی، جبینې شنې چای راوړې، پیالې بې ور د کولې دۀ څنګلې، بختیالۍ ته ږغېدو "زۀ او جبینه پۀ دې کور کې دوه پۀ دوه یو، یو زوی لرو، هغه هم د وادۀ او بچیانو خاوند دی، د څنګ پۀ سرای کې اوسي، یوه دي پۀ دې ده چې له موږ سره پۀ دې سرای کې ګډه اوسې او بله خوښه دي دا ده چې د دې کوټې پۀ اخیره کې، زما خالي سرای دی، هغه در کړم، تۀ او خپل بچیان پکښې اوسې".

بختیالۍ: "ما ته هغه سرای راکه، بس زۀ او بچیان بۀ پکښې اوسو".

شاه جي دېوال ته نزدې شو، شا بې وهله"سمه ده چې څنګه تۀ خوشاله بې، یو کار ته وکړه، ضروري هم دی، که زخمونه جوړوې، نو دا انتقام اخیستل له ذهنه څخه وباسه، نور هر څۀ اسانه دي".

شپۀ سهار ته نزدې وه چې دوی ټول ویده شول.

بختیالۍ ته دا څۀ عجبۀ ښکارېده چې هلته یخ وو. موږ پۀ خونو کې ویدېدو او دلته بیا ګرمي ده، د خلګو ګرمي کیږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

که بیا موږ ستاپهٔ ځای کې یوه شپهٔ هم وکړو ،له موږ سره روپۍ ډېرې دي، تهٔ صرف وما او زامنو ته لار ښودنه کوه، نور موږ له تا هیڅ هم نهٔ غواړو".

شاه جي خاخان له ځان سره بوتلو ، له بختیالۍ پهٔ پته یې د کور پر سامان، څه د ځان روپۍ ور کړې ، سامان یې راوړو.

بختیالۍ خپل کور سم کړو.

شپهٔ یې د شاه جي پهٔ کور کې وکړه، پهٔ سبا له خپل کور ته دا او زامن بیا ده نوي کور خاوندان شول

یو څو ورځې دې و ماشومانو داسې محسوسوله، لکه خوب چېویني، د ښار پوخ کور ،د برق رڼا چې د شپې او ورځې بېخي فرق نهٔ وو.

میاشت تېره شوه.

یو سهار شاه جي دوکان ته تلو ، د دوی پر کور ورغلو ، له حال احوال کولو پس یې له بختیالۍ پوښتنه وکړه "د څهٔ ضرورت خو نشته؟".

بختیالۍ چې د جامو له مینځلو را ولاړه شوې وه، خپل غړلې لستونې یې خوراوو "نهٔ نهٔ شاه صاحب، د هیڅ ضرورت نشته ،که چیرې د یو شي ضرورت پېښ شو ، ضرور بهٔ درته وایم ، پر دې که صلاح راکړې چې خاخان پر یو کار ولګوو؟".

شاه جي چې لاس پر ډېوال کښېښوو ":ا خو ډېره ښهٔ خبره ده، تاله خاخانه پوښتنه کړې ده ،دی کوم کار کولای شي یا یې کوم کار خوښ دی؟".

(c) ketabton.com: The Digital Library

بختیالی چې هغسي ولاړه وه "هسي يې پر يو کار ولګوه، په مزدوري کې کله دا وو چې دا کوم دا نه کوم".
شاه جي چې خپلې چشمې په سپين دسمال (چې يوه شنه ليکه هم پکښې تېره شوې وه) پاکولې "نه نه داسې نه ده، خېر زه به سوچ پر وکړم".
په دې بله ورځ شاه جي ورغلی، يو هلک بل ور سره وو، خاخان يې ورسره کړو "له دې هلکه سره لاړ شه، څو ورځې به بنار کې تېره کړه، هلکان به ووينې، څوک څه کار کوي، څوک څه کار، چې کوم کار دې خوښ شو، وماته به ووايې، هغه کار به که خېر وو، په صلاح شروع کړو".
خاخان لاړو، څو ورځې يې له هلکانو سره تېرې کړې، چا ګنجې، چاصدرۍ، چا د پلاستيک لوتې، چا نسوار خرخول، چا کاغذونه ټولول، چا څه او چا څه خرخول.
په څو ورځې پس شاه جي له خاخانه پوښتنه وکړه "کوم کار دې خوښ شو؟".
خانان چې خپله خړچنه ګوته په غاښو کښېکښېله "زما د پالش کار خوښ دی".
شاه جي يوه دوکان ته بوتلو، يو وړوکی صندوخ، برش او پالش سور او هم يې تور ورته رانيول.
خاخان چې له هغه دوکانه ووتو بيا يې ناره کړه "پالش، پالش".
د پالش کار يې شروع هم په دې کړو چې دۀ ته دا نارې ډېر خوند ورکاوۀ، پالش، بوټ پالش، يو سړي خپلې څپلۍ ورکړې "دا را پالش کړه".

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهٔ چې ښپلۍ ور واخیستې، تر ډېره په سوچ کې ورته ورک وو.
هغه پر ږغ کړو "هله ماشومه، زما کار دی، ټوله ورځ خو به پر دې ځای نهٔ یم ناست".
دهٔ د پالش ډبې خلاص کړو، پالش ورکول یې شروع کړو. هغهٔ پر ږغ کړو "هلکه یوار خو یې په اوبو صفا کړه".
خاخان چې د هغهٔ سرې په خوا ور وکتل "ټولې پریولم؟".
هغهٔ چې د دهٔ ور کړې چپل په پښه کړو، ور ولاړ شو "نهٔ نهٔ. ستا اوله ورځ ده که څنګه؟".
خاخان چې په لاس کې یې د هغهٔ سرې ښپلۍ وه "هو".
هغهٔ زړهٔ سواند سرې ښپلۍ په خپله ورسره پالش کړې.
بس کار یې له هم دې ځایه زده شوو، ورځ یې تر ماښامه په ښار کې تېره کړه، ماښام چې کورته ورغلی، شپېته روپۍ مزدووري یې کړې وه.
دا ډول سهار تلو، ماښام راتلو، روپۍ یې راوړلې، کله لږ کله ډېرې، یوه ورځ چې په ښار کې روان وو، ناري یې وهلې "پالش، بوټ پالش".
یو سړي ور ناره کړه، دی ورغلی، هغهٔ خپل بوټونه ور وکښو "دا پالش کړه، ښهٔ پالش ور کړه، هسې یې په رنګ مهٔ رنګه وه".
چې په دوکان کې یې پمبهٔ او جوړې بسترې خرڅولې.
دوه مزدوران یې د دوکان تر مخ، پر پاخه سړک ناست وو، په بستره کې یې پمبهٔ اچولې وه، په لرګو یې پکښې ټکوله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوکاندار له ده پوښتنه وکړه "ماشومه! داسې کور به نه وي در معلوم چې سپین سرې لري، زمونږ کار ډېر دی، بسترې به په مزدوري ور کوو، په کور کې به يې جوړوي".

خاخان "هو يو ورا معلومه ده، خو زه به حال وکړم".

بوتونه پالش شو، خپلې پنځه روپۍ يې را واخيستې، روان شو، د دوکاندار بيا له شا رغ شو "ماشومه! که يې چيري ماشين نه درلودی، مشين به هم مونږ ور کړو".

ماښام چې کورته راغلی، مور ته يې د دوکاندار کيسه وکړه، مور يې ډېره خوشاله شوه،

له ډېري خوشالی يې سر، سرتور کړی "شکر دی خدايه، زما خو دا خيال وو چې بې مېړۀ او بې خپلو د ژوند شپې او ورځې نه تېرېږي.

زويه دا خو ډېر ښه کار دی.

زه بې کاره په کور کې ناسته يم، دا کار ځينې راوړه، ښه دی، يو به ما و د زرينې وخت پر تېر وي، بل به مزدوري را کوي".

خاخان سهار دوکاندار ته ورغلی، يو مشين څلور، پنځه بسترې يې ځينې راوړلې، تول پر روزګار شول.

ورځ تر هغه بله تول په ښه رنګ کېدو، هم يې روپۍ پيدا کولې، دا ډول خاخان خپل پالش کاوۀ، مور ته يې بسترې راوړلې، روپۍ چې به د دوی تر ضرورت زياتېدې، هغه يې شاه جي ته ور کولې.

يو ورځ خاخان د پالش صندوخ په کونج کې کښېښوی "مورې! زه د پالش کار پرېږدم، په هوټل کې کار شروع کوم".

(c) ketabton.com: The Digital Library

بختیالۍ چې سترګې یې د پالش په صندوخ کې وې "زویه! د هوټل کار به ګران وي، نه به یې شې کولای".
خاخان بې کمبلې پر فرش وغځېدو،
"مورې! ځان به پرې وګورم، که چیرې ګران وو، پرې به یې ږدم، د پالش کار خو بیا هم شته".
بختیالۍ چې کمبله هواروله
"زویه! له شاه جي سره به مشوره وکړو".
خاخان چې را پورته شو، د کمبلې په لور روان وو "سمه ده مورې! سبا به زه شاه جي ته ورشم".
بختیالۍ چې د هوارې کمبلې وڅنګ ته کښېنسته "نه نه زویه، زه به خپله ورځم".
بختیالۍ سهار وختي د شاه جي کور ته ورغله چې خاخان داسې وايي "ما په یو هوټل کې کار موندلی دی، زه په هوټل کې کار کوم
ستاځنګه خوښه ده؟".
شاه جي چې یوه وړوکې کتابچه یې په لاس کې وه "کار دې کوي، بې کاره دې نه کښېني، ګټه دې نه راوړي، خو کار دې نه پرېږدي".
له دې ورځې خاخان په هوټل کې کار شروع کړو، د هوټل کار که څه هم ګران وو بیا یې غرمه او ماښام ښې غوښې هم ورکولې، په اوله ورځ چې د هوټل مالک لمانځه ته لاړ، دی پر چوله ولا دو چې چائینکه به پخه شوه، تو یده، ده به له وار خطایي د خپل

(c) ketabton.com: The Digital Library

سر، سپنکی خولی له سره را واخیسته، چائینکه بهٔ یې پهٔ ونیوله، له چولې بهٔ یې را ویسته.

ډېره موده یې پهٔ هوټل کې کار وکړو، د هوټل مالک ډېر ځینې خوشاله وو.

یوه ورځ خاخان نهٔ راغلی، له هغې ورځې ورک هم شو، د هوټل مالک بهٔ تل دا فکر کاوؤچې "داځه شو؟ حساب یې هم پاته دی، نهٔ یې دی وړی".

(c) ketabton.com: The Digital Library

7

کله چې د بختیالی دویم زوی محیب الله د اووهٔ کلونو شو، شاه جي پهٔ سکول کې داخل کړی.
یو څهٔ وخت یې تر لاس نیولی، سکول ته یې بېولو، اوس نو هغه وخت نهٔ وو چې محیب یې تر لاس نیولی، سکول ته یې بیولو.
یوه ورځ خاخان له وروره سره پهٔ دې وختي ووتو، چې پهٔ سکول کې یې څو کاله وشو، یو څهٔ زده کوي هم ، که هسې ورځي وخت تېروي.
له استاده به یې پوښتنه وکړې بیا به خپل هوټل ته لاړ شې
له مور سره پهٔ کور کې زرینه او تر ټولو وړوکی ورور چې اوس د پنځو کلونو وو، حبیب الله پاته شو.
د بسترو دوکاندار خپل موټر راوستو، د دوی له کوره یې جوړې بسترې وړلې ، د موټر دتلو پهٔ وخت کې، حبیب له شاپهٔ موټر تال شو.
موټر چې د دوی له کوټې بله کوڅه ته ګرځېدو، حبیب له موټره ټوپ کړو، سر یې پر پاخهٔ سړک ولګېدو چې ښځي یې اندازه وینې یې له مات تندي څخه تلې چې اکثره خلګو ویل "یو رګ یې پرې شوی دی".
د کوڅې پهٔ سر کې، د دوی همسایه هندو دوکاندار، پهٔ بل موټر کې واچاوۀ، هسپتال ته یې یو وړی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپل زوی یې بختیالی ته ولېږلو چې هسپتال ته دې راشي. هغهٔ د موټر والا دوکاندار چې (د دوی له کوره یې بسترې اخستي وې) څه تللی وو، له شا یو سکوټر والا ورغلو "پهٔ موټر دې له شا یو ماشوم ټال وو، ولېږدو".

هغهٔ هم خپل موټر بېرته را غبرګ کړو، هسپتال ته ورغلی چې دی ورسېږدو، رام داس خپله وینه پهٔ لېبارټرې کې بدله کړې وه، پهٔ بدل کې یې د ماشوم له وینې سره سمه وینه راوړې وه.

پهٔ دې وخت کې ترسیم مسیح هم راغلی چې هم د دوی همسایه وو، هم یې پهٔ دې هسپتال کې د صفای ډیوټي کوله.

چې هغه وینه پرختمېدو شوه، ډاکټر نارې کړې "یو ګوډی وینه نوره هم پکار ده".

ترسیم چې د ډاکټر له را وتو سره سم ولاړ شو "رام داسه! د دې ګروپ د وینې یو سړی وماته معلوم دی، زهٔ یې راولم".

رام داس ناست وو، د ولاړېدو هڅه یې کوله "ترسیمه! ستا وینه بهٔ بدله کړو، دی نهٔ وي هغهٔ سړی رانهٔ شي".

ترسیم روان وو، مخ یې پر شارا واړاوو "دستي یې راولم".

رام داس: "درسره را بهٔ نهٔ شي، یا بهٔ پرځای نه وي".

ترسیم: "نهٔ نهٔ څنګه بهٔ نهٔ راځي".

یو ګړی وروسته ترسیم خپل ورور جهدي راوست، له هغهٔ یې وینه وکښه. چې وماشوم ته دویم ګوډی وینه ور جاري کړل شوه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

شاه جي، بختیالی اوخاخان هم راورسېدو چې کله به یې ورو کې زوی زګېروی شروع کړو، دا به یې اختیاره ور ولاړه شوه "جار، قربان مور د جار شه، مور دې صدقه شه. چې د خدای دربانديي لوربږي، مور څۀ کولای شي. جار خدای پاک دې دا خوږ درڅخه واخلي ،جار خوږ دې پر کانو او بوټو شه ،خپلي لاړې دې دوا شه".

له هره آه سره یې دا ویل ، ورته ولاړه به وه.

د ماشوم دوې شپې، دوې ورځې په هسپتال کې وشوې.

د کوځې نر او ښځې راتلو سُني، نۀ شیعه، نۀ عیسای او نۀ هندو پاته شو.

تول به په ورځ کې یوار راتلو، په هغۀ ساعت خاخان لا هم نۀ وو.

د حبیب حالت ښه نۀوو ، ګړۍ په ګړۍ یې رنګ تغیر خوړلو.

بختیالی ټوله شپۀ په ناستې ورته تېره کړله.

سهار له لمانځۀ وروسته چې بختیالی د زوی کتو له راغله چې ګوري یې، حبیب هیڅ حرکت نۀ کوي. نارې یې کړې "هله ډاکټر صاحب! هله دا حبیب ولې نۀ ښوري ؟".

نرسې په منډه ډاکټر راوستو، ډاکټر له کتلو وروسته، نرسه ته په هغه ژبۀ یو څه وویل، چې دانه په پوهېده.

ډاکټر روان شو، نرسې یې: پزې او خولې څخه پائپونه کښلو، دا یې سر ته ولاړه وه، پر سر یې لاس ور ینبی وو ، له سترګو یې اوښکې څڅېدلې ،شا و خوا یې ونورو ناروغانو ته کتل او د زړۀ له زوره یې ژړل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

حبيب وفات شو، د کوڅې ټول خلک ورغلو چې کله له هسپتاله کورته راغلو، خپل ورو کي زوی يې د کوڅې خلکو يو وړی، خاورو ته يې وسپارلی.

له هغه وروسته به بختيالی اوخاخان دې ته حېران وو چې داخلک خو نۀ زمونږ د ژبې دي، نۀ د مذهب بيا ولي نۀ ځان سپموي نۀ مال ؟.

څو، څو واره هغۀ دوکاندار، له څو کسانوسره (چې د دې زوی يې پۀ موټر وژلی شوی وو) د دوی کور ته ورغلی "مابۀ بخښې، له ماخطا وشوه، اوس تاسو پور راباندي پېدی، زۀ بۀ يې درکوم".

بختيالی تر دې خبره نۀ شوه تېره چې "وروره ستا له ماسره څۀ دښمني وه، داپېښه وه وشوه، مابخښلی يې، له ما خلاص يې، هم پۀ دې دنياهم پۀ هغه". دوکاندار خاخان ته پۀ دسمال کې غوټه روپۍ ورکړې.

بختيالی چې ولېدې "داڅۀ دي؟".

دوکاندار "يو څو روپۍ".

"بختيالی ولوړل (قسم يې وخوړ) که زۀ ستايوه روپۍ واخلم".

دوکاندار چې را ووتو ، شاه جي ته يې روپۍ ورکړې "داپۀ يو ډول پۀ واخله. داڅۀ ډول ښځه ده، ماپۀ خدای که داسي غيرتمنه ښځه تر اوسه ليدلې ده".

روپۍ يې د شاه جي پۀ لاس ورکړې، دوی روان شو. د فاتحې يو څو ورځې وروسته ،غرمه وه، مور يې د دوکاندار له پاته بسترو، يوه نيالي پۀ برامده کې هواره کړې وه، گنډله يې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له شا د حبیب ږغ شو "موريږ! وه موريږ!".
دې تر شا وکتل ، چارپېره تور دېوالونه يې تر نظر ويستو، حبيب نۀ وو.
له ځان سره يې پۀ سوکه، افسوسناکه اواز کاکړۍ ويلې

پر دنيا نازک له کمه — لېونـــی وو ږغــېدمه
مور يې څنګه هېره وي — سي جنازه بل زبـــان وري
شک بۀ کاږم نـۀ راځي — د ډوري نـشتـــه دروازې
دا د ده د خپل خپلوي — اوس د هندوان قربيان دي
ستادزړۀ پر دېوالـــو — د مرګ تاريخ ليکم ګرانو
چاته نۀ دی ورښکـاره — تـاکې مه ستاله غمو زړۀ
زما پۀ غم نـۀ راګـډېږي — خاندې خلک ګرانه ګـايږي
ځله خوري مه سږي زړۀ — ستا پر ډوري کانې پراتـۀ
ستا لمبې مه زړۀ سوځي — صبــر د راکـې الـــهـي
لمرد سوځي مځکه سره — پــر تـا د رب وکې سايـه

مور يې پر خپل ورو کې، وفات شوي زوی، جوړې کړې کاکړۍ ويلې
محيب پۀ دروازه کې ودرېدو، د مور پۀ ژړغوني ږغ کې يې کاکړۍ غاړي اورېدلې، چې پۀ دروازه کې پۀ درېدو ستړی شو، دننه ورغلی.
مور چې دی وليدو، ستن يې پۀ نيالي کې جګه کړه، ولاړه شوه، اوبۀ او ډوډۍ يې ورته راوړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

8

خاخان پرېولی سر ږمنځلی "مورې! ننن مي یو کار پیدا کړی دی، که ستاخوښه وي"-

بختیالۍ چې سترګې یې د دهٔ پهٔ خوا ور واړولې "زویه څنګه کار؟"-

خاخان چې خپله سپینکۍ خولۍ پر سر کوله "مورې! د سنېماپهٔ مخ کې یو کبابي دی، دسیخانو کباب او شربت خرڅوي-

دی بهٔ ناست وي، زهٔ بهٔ چې فلم شروع وي، کباب او شربت دننه ورووړم، پر خلکو بهٔ یې خرڅوم"-

بختیالۍ چې د دهٔ له لاسه ږمنځ رانیوله "زویه داسنېما یې بیاڅهٔ بلاده؟"-

خاخان پر مخ غوړ لاس تېراوو "مورې! تا تر اوسه د سنېما نوم نهٔ دی اورېدلې؟"-

بختیالۍ د ولاړېدو پهٔ وخت "نهٔ زویه نن یې دا دی ستاپهٔ خولهٔ کې اورم"-

خاخان واړه، واړه له ځان سره خندل "مورې سنېماداسې ځای دی چې پهٔ سونو خلک ورته راځي، ناست وي، ننداره یې کوي ، کله د ښځو رحسونه (رقصونه) کله جنګونه پکې کېږي"-

بختیالۍ چې پهٔ ګونجې تندي، تونده لهجه ورته وویل" نهٔ نهٔ زویه ،داسې ځای ته بهٔ نهٔ ورځې چې جنګونه پکې کېږي ،که

(c) ketabton.com: The Digital Library

مې جنګونه په در کولای، له خپله کلې به په شپه نه راتلم، ګوره ګوره چې ور نه شې"-

خاخان شوندان په غابنو کې نيولي وو چې وره خندا يې ښکاره نه شي "مورې په ماشه کوي، زه خپل شربت اوکباب پکې خرڅوم، دوی دې خپل اتنونه او جنګونه سره کوي"-

بختيالۍ چې د ړمنځي غابنونه په يوه واړه خلي پاکول "نه نه زويه د بل ګولۍ يا به لرګی درباندې ولګېږي"-

خاخان کټ کټ وخندل "مورې دا حقيقت نه دی، دا د برق په زريعه پر دېوال عکسونه ښکاره کوي ، دا نور خلګ ورته ناست وي، ننداره يې کوي، تا تر اوسه اورېدلي دي چې د جنګ خلګ ننداره کوي يا شربت وکباب پکې خرڅوي، په جنګ کې خو خلګ ګوابس کوي"-

بختيالۍ چې د حېرانتيا په حالت کې، د ړمنځي پر غابنو خپله ګوته تېروله "زه هم حېرانه شوم چې دا اوس څنګه خلګ دي چې د جنګ ننداره کوي،زما لېونی بيا د ګوابس پر ځای شربت و کباب پکې خرڅوي-

سمه ده زويه، د شاه جي هم دغه صلاح ده، چې د ده کوم کار خوښ وو ، هغه دې کوي"-

دا خو هسي عذر وو ، حقيقت خو دا وو ، چې و ده ته د عکسونو جوړولو کار ډېر خوند ور کاوو-

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورغلی له هغهٔ مصور سره یې کار شروع کړو، چا چې به د نوي راغلي فلم د مشهور تیاد پاره، غټ غټ عکسونه جوړول او په چوکونو به یې ځړول-

له هغهٔ سره یې ډېر په مینه او خلوص دا کار کاوۀ- بېخي ډېره موده یې د استاد جوړ کړي عکسونه رنګول او ورل په چوکونو به یې ځړول-

استاد یې په بدل کې یو د غرمي ډوډۍ، هر ماځیګر د جېب خرڅه ورکوله-

د هغه روپۍ خرڅولې نۀ، جمع کولې یې ، کاغذونه او قلمان یې پۀ اخیستل-

ماښام چې بۀ کور ته ورغلی، دی وو او عکسونه جوړول بۀ وو- د مور بۀ یې هر سهار دعوه وه "ټوله شپۀ پر بتانو تېره کړې، اوس خونۀ د دین شوې، نۀ د دنیا، نۀ لمونځ کوې، نۀ اودس، نۀ دې پۀ دې دومره وخت کې دوې روپۍ کور ته راوړې-

دا ډول پۀ دعوه او شنه زړۀ درست کال تېر شو، نۀ یې د مور خولۀ سره ورتله، نۀ دۀ دا کار پرېښوی-

یو ورځ یې مور مخه وکړه، شاه جي ته ورغله، ټوله کیسه یې ورته وکړه-

شاه جي پۀ سپینکوټي دسمال سترګې پاکولې، مخ یې ور واړاوو

"بختیالی! اوله ورځ مې درته وویل، هلک وخپل مخ ته پرېږده، کار مۀ پۀ لره، ستاځۀ خیال دی، خاخان بۀ تاوانونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

درته راوړي، نۀ يې راوړي، بې غمه شه ،خانان زۀ دې پر بنۀ پېژنم "-

بختیالی چې شاه جي دسمال نغښتی، دې يې ولاس ته کتل" اوس خو درست کال وشو، نۀ يې يوه روپۍ کورته راوړه او نۀ يې غوږ له ګوته ور وړې ده، د الله اکبر د پاره"-

شاه جي چې خپل نغښتی دسمال جېب ته کاوۀ" بختیالی دا لمونځ چې نۀ کوي، پۀ دې ملامت دی، دابۀ ورته ووايم لمونځ بۀ کوي، پر کار نۀ شم ورته وئیلای، کار چې ددۀ خوښه ده هغه کار دې کوي، چې روپۍ پکې تاوانه وي ،که هغه کوي چې روپۍ پکې ګټې"-

له کوره سم سره را ووتو ،چې راغلو خاخان ویده وو، مور له خوبۀ را پورته کړو-

اتۀ بجې کېدونکې وې ، چې دا ورځ د جولای د میاشتې دوویستمه وه-

چې دۀ مخ ومینځلی، مور يې چای راوړلې، شاه جي او خاخان چای څښلې، شاه جي خاخان ته خبره وریاده کړه "خاخانه دا مور در څخه ګیله منه ده،ته ولي لمونځ نۀ کوې ، تر غرمي ویده يې "؟-

خاخان چې سر کښته ځوړلی وو، را پورته يې کړو ،د شاه جي پۀ لور يې ور کتل" له دې واره مې تۀ او مورکۍ وبخښې بل وار بۀ داسي نۀ کوم"-

شاه جي ولاړ شو "زۀ ځم، خو ته بۀ قول راسره کوې"-

(c) ketabton.com: The Digital Library

خاخان چې شاه جي ولاړ وو، پۀ ناستې یې د شاه جي ومخ ته کتل"هو قول دی"-

پۀ دې ورځ چې ورغلی، استاد ته یې وویل "د دې اوس راغلي قلم تول عکسونه زۀ جوړوم، ته هسې راته ګوره"-

جامې یې بدلې کړې او رنګونه یې راواخیستو، د عکسونو پۀ جوړولو یې شروع وکړه، استاد ناست وو، ورته کتل یې چې کوم ځای بۀ یې ناخوښه شو ، دۀ ته بۀ یې اشاره وکړه، یابۀ یې پۀ خپله قلم ورواخیستو-

داډول عکسونه تول مکمل شوو، چې کله وارد لیکلو شو، نو استاد قلم پۀ لاس ورکړو-

دۀ ډېر پۀ معصومانه انداز قلم او رنګ پۀ لاس کې راواخیستو-

خاخان "استاد محترم! زۀ پۀ خدای که خپل نوم ښۀ وئیلای شم"-

استاد چې پر چوکۍ ناست وو، د دۀ پر مخ یې د رنګونو تکي لیدو.

دۀ پۀ رنګېدلو لاسونو کې رنګ او قلم نیولي ،واړه واړه یې خندل.

خاخان"استاد محترم! تۀ یې پر کاغذ ولیکه ،زۀ یې هغه ډول درته لیکم "استاد یو ګړی پۀ سوچ کې ناست وو، پۀ دواړو لاسونو کې یې کاغذ ورغرا وو بیا یې هغه کاغذ سره خور کړو ،یو څۀ یې پر ولیکل. و دۀ ته یې ور کړو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهٔ د استاد محترم لیکلي دومره ښاهسته ولیکل، چې او ستاد محترم بې پهٔ چوکۍ کې ګوته پهٔ غاښ ورته ناست وو، چې کله کار خلاص شو.

استاد پوښتنه ځیني وکړه "تهٔ چې پهٔ الف،بې نهٔ پوهېږې بیادې دالیکل څهٔ ډول زده کړو؟".

خاخان چې د رنګ د ډبې سر بنداوهٔ" استاد محترم! دا زما له ډېره وخته شوق وو، هر ځای چې بهٔ ما ښاهسته لیکلي ولیدو، تر هغه بهٔ ما لیکل، نهٔ مي پرېښودل چې هغه لفظونه بهٔ مي هغه ډول لیکلي نهٔ وو.

دا لیکل خو مي له ډېره وخته زده وو، د عکسونو شوق هغه ورځ را پورته شوچې پر چوکونو مي غټ غټ لګېدلي عکسونه ولیدل.

بېخي ډېر وګرځېدم هغهٔ سړی نهٔ رامعلومیدو چې جوړوي بې څوک ؟.

یو ورځ خو لا دا سودا هم را ولوېده چې دا د چوک یو عکس پور ته کړه ، کور ته بې یوسه ، پردې بهٔ بې زده کړې چې پهٔ کومه ورځ مي ستا دوکان ولید، زړهٔ مي دومره ښهٔ شو ،لکه د دنیا ښې او ښادۍ چې ټولي پر ما راغلې وي".

له هغې ورځې استاد مطمئینه شو چې خاخان بهٔ پر دوکان ناست وو، دی بهٔ بېغمه ګرځېدو بل بې ډېروکې تنخوا هم ور ولګوله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بېخي ډېر وخت يې له استاده سره کار وکړی ، اخير هغه ورځ هم راغله چې خاخان له استاد سره خفه شو ، سبب يې دا وو ، دی څو ورځي دوکان ته نۀ لاړو او له استاده يې اجازه هم نه وه اخيستې،نو استاد چې بۀ دوکان ته راغلی دوکان بۀ بند وو او کارونه بۀ ټول نيمګړي پراته وو ، ګراکانو بۀ پۀ قطار کې پۀ يوه خوله ووېل چې کار کول مو پۀ وس نه دي پوره بيا دوکان بند کړی ، څۀ ته مو خلاص کړی.

څو ورځې پس چې خانان راغلی، د دۀ او استاد خبره تر له واوښته ، خانان چې له دوکانه روان شو ، د خپل استاد پۀ ضد يې خپل رنګونه او قلمونه واخيستل پۀ شابۀ يې ګرځول، د دوکانونو بورډونه يې ليکل يابۀ د بسونو او لاريو پۀ اډو کې ګرځېدو ، پر بسونو او لاريو بۀ يې ليکل کول.

پۀ هغه ورځ يې له دې کاره هم نفرت وشو، پۀ کومه ورځ چې يو ډرائيور يو څۀ ليکلي ورکړو ، دۀ د لارۍ پر شا ښاهسته وليکل .

دی لا ده لارۍ شاته ولاړ وو چې يو ځوان راغلو ، چې د دۀ ليکلي يې وليدو ، پۀ کټ کټ يې وخندل.

خاخان رنګونه او قلمونه پۀ لوته کې اچول، پوښتنه يې ځينې وکړه "ولې دې وخندل؟".

سړي چې دواړه لاس پر يوه او بل تشي نيولي وو "ولې تا چې ليکل خندا نۀ درتله؟".

(c) ketabton.com: The Digital Library

خاخان د اخبار پۀ کاغذ له رنګه لاس پاکول "نۀ ! زۀ خو هسې هغه لیکم چې ځوک یې پر کاغذ را ولیکي".
سړي د خندا اوښکې له سترګو پاکولې "دخدای بنده ! دا واوره، تا څۀ لیکي دي؟
زارۍ مې ډیري ورته وکړې ، پلار یې راضي شو مور یې کونه ښوروینه .
او دغه رنګه ما ستا نوري لیکني هم لیدلې دي چې تا ډېري نا تراشي په کې کړي دي ،
ویشتلی مایې روغ بۀ نشې، که طبیبان د مور مېړونه کړې میئنه"
پر یو ویګن مې ولیدل چې تا لیکلي وو ، کېنچ رازق ماما ، او داسي نور هم ، هلکه چې په پوهېږې نو بیا یې ولي لیکې ؟.
هغه ځوان ځیني رخصت شو ،او دی ډېر خفه شو ، له ځانه سره یې کست وکړو تر څو چې لیکل زده نه کړم ،په والله که یو لفظ هم ولیکم ،

(c) ketabton.com: The Digital Library

9

دینک ته تېوله شپهٔ خوب نهٔ ورتلو، دایې غوښتل چې ور شي، دوی ته د ملکداد د ناکرارۍ خبر ور ورسوي، دخوب د تښتېدو سبب یې هم دا وو چې یوه شپهٔ ورته درسته کال شوه، تېوله شپهٔ یوې او بلې خواته اوښتاو را اوښت.

سهارله چای ځښلو سره سم ، دینک له ښځې او زامنو سره دلورد کورپه بهانه د خدای پهٔ اماني وکړه، روان شو.

څرک ته چې ورسېدو ، یوه لارۍ راغله ور وختو ، له لارۍ څخه ماځیګر بس ته وختو . تېوله شپهٔ یې لاره ووهله، سهار نږدې وو چې بس واوښت ډېر پکې مړهٔ او ډېر ټپیان شوو.

دینک او څهٔ نور خلک یې د بې هوښۍ پهٔ حالت کې هسپتال ته یووړل ، ډېرې شپې یې پهٔ هسپتال کې وشوې.

یو سهار ترسیم مسیح صفایي کوله، پهٔ نري بانس پوري یې تړلی ګډړ، د شپږو کټونو پهٔ وارډ کې پر فرش وهلو، له هغهٔ سرې سره ږغېدو چې د تللو د ناروغانو د کټونو سپین څادرونه یې بدلول او هم یې د دینک خبرې اورېدې ، یوهٔ بل سرې ته یې وېل.

که څهٔ هم ترسیم سم پهٔ پښتو نهٔ پوهېدو خو نمونه یې د دوی د ګاونډیانو اخیستو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ترسیم چې د دوی کټ ته ورنږدې شو چې ترڅې خولۀ یې خلاصه کړه، له هغۀ سړي یې پوښتنه وکړه "دا چا څۀ وايي؟".
نااشناسړی چې له ناروغه سپین ږیري دینک سره پر کټ ناست وو، یوه پښه یې لاندې ځړېده، هم یې ښوروله ،دی وایي "دلته زماخپلوان دي ،زۀ پۀ هغو پسې را رهي و م ، پۀ لارې دا پېښه را وشوه".
ترسیم چې د سپین ږیري مخته کتل
"اوس یې کور ور معلوم دی؟".
نااشناسړي چې هغه بله پښه هم له کټه کوزوله "نۀ دی وایي کور یې نۀ دی رامعلوم، را وستي هم ما دي".
ترسیم چې د نااشناسړي له کټه لرې شوې څپلۍ ور نږدې کوله
"بیا یې څنګه کور نۀ دی ور معلوم؟".
نااشناسړي چې خپله څپلۍ پۀ پښه کوله
"دی وایي رامې وستو، یو سړي ته مې حواله کړو، زۀ لاړم".
ترسیم چې وار بۀ نه وو ،مخ بۀ یې د دروازې پۀ لور واړوو ، بېرته بۀ یې مخ دۀ او سپین ږیري ته ور واړوه
"څومره وخت بۀ یې کېږي؟".
نااشناسړي چې هم ترسیم ته کتل "دی وایي بېخي ډېر کلونه یې کېږي، هغه وخت خو یې هلکان بېخي ماشومان وو، اوس بۀ پۀ ږیره وي".
ترسیم چې سترګې پټې او رنې کړې ، له جېبۀ یې یوه دانه سګرېټ را وکښو، بل یې کړو له یوه کشه وروسته
"هغه سړی در معلوم دی، وچاته چې تا حواله کړو؟".

(c) ketabton.com: The Digital Library

نااشناسړي چې سترګې يې د دهٔ د لاس پهٔ سګرېټ کې وې"هو دی وایي شاه جي نومېدهٔ پر پلاني چوک يې دوکان وو".
ترسیم د دروازې پهٔ لوري کتل "دبختیالی زامن خاخان او محیب".
نااشناسړي چې سترګې يې د ترسیم پهٔ خړو بوټونو کې وې دی وایي
"هو".
دینک چې ترسیم ته مخ ور واړاوو"هو ! تر خولهٔ دي وګرځم دغه دي، تهٔ يې پېژنې؟".
ترسیم چې ناکراره غوندي وو ،نااشناسړي داسي محسوسوله، لکه له يو چا چې وېرېږي. مخ يې د دروازې له لوري سړي ته واړاوو
"هو !زهٔ يې پېژنم ، کور يې زمونږ پهٔ کوڅه کې دی".
دینک چې د مسخرو پهٔ ډول واړه واړه خندل "کاکا بهٔ دې تر ډېره جار شي" له ځان سره يې بنهٔ پهٔ زوره وهم خندل "ډېره خو نهٔ لرې. کاکا بهٔ دې تر برېتو جار شي. که دې را خبر کړو".
نااشناسړي ته د دینک مسخرې خوند ور نهٔ کړو، پهٔ زړهٔ کې يې د ترسیم مسیح پر بوټونو او خیرنو جامو او ترلي سر افسوس کاوۀ ، دی وایي "که دې را خبر کړو ډېر بهٔ بنهٔ وي، زهٔ بهٔ دعا درته کوم".
ترسیم لاړو ، د بختیالی دروازه يې وټکوله . هلکان يو هم کور نهٔ وو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بختیالۍ او زرینه هسپتال ته ورغلې ، له حال احواله پس چې بختیالۍ د ډاکټر دروازې ته ورغله، په دروازه کې د ناروغانو ګڼه ګونه وه، دې په دروازه کې ولاړ سړي ته وویل "له ډاکټرصاحبهٔ یوه پوښتنه کوم".

د دروازې سړی :"مورې ! ته به انتظار باسې، تر هغه چې دا ولاړ خلک ور شي بیابهٔ ته ورځې". تولو ولاړو خلکو وویل "یوار مورکۍ پرېږده چې ورشي، مورېهٔ بیا ور شو".

بختیالۍ : "ورونو کور مو ودان".

ډاکټر: "ها څه دربانديي شوي؟".

بختیالۍ": ډاکټرصاحب ! هغه زموږ سړی چې په بس کې خوږ سوی وو، اوس شکر دی ډېر ښهٔ دی، که ستااجازه وي ، موږ بهٔ یې کورته بوزو، کور نزدې دی، که چېري پهٔ تکلیف شو درته رابهٔ یې ولو".

ډاکټرچې یو بل چاته نسخه لیکله، قلم یې ودراوو، بختیالۍ ته یې وکتل "بس هغه دوا ورکوی ،د نور څه ضرورت نشته".

بختیالۍ چې په راوتو وه "سمه ده دا دوا بهٔ ورته واخلو" دینګ یې کورته راوستو.

غرمه محیب راغلی چې کاکایې پهٔ سترګو شو، سودا یې شوه، له موره یې پوښته وکړه "مورې! دا څوک دی او څنګه راغلی دی؟".

بختیالۍ : "زویه ! دا هغه دینګ کاکا دی موږ چې یې دلته راوستو" محیب له کاکاسره ډېر پهٔ مینه روغبړ، حال احوال وکړو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماښام چې خاخان راغلی د کاکا سر او لاس که څه پټی وو، هم یې وپېژندلی. له روغبړه پس یې د دهٔ مخ ته کتل ځیني ویې پوښتل.

"خیر کاکا داڅهٔ در شوي دي؟".

دینک چې دخپل یوه یوه زخم وپټی ته کتل "زویه! دا خو داسې پهٔ لاره بس وواوښت".

خاخان چې د کاکا تر ځنګانهٔ بالښت لاندي کاوؤ" ښه نور کور و کلی ټول ښهٔ دي، څنګه دی زما کاکا؟".

دینک چې هغه بله روغه پښه غزوله "زویه! ګزاره کوي، پخوانو ښهٔ ویلي دي "د ظلم پای تمام دی" د هغه غریب خو دریم زوی وفات شو، نږور یې وهغه چرسک ته کښېنوله، اوس یې پهٔ کور کې تل جنګونه وي.

هغه ورځ ورسره کښېنستم، د ہر شین زړی او ګورم جن وو.

داسې پهٔ ګېهٔ ګېهٔ کې یې تاسو یاد کړاست، سرېبه دلته مې پهٔ کور کې دا شین زړهٔ دی، هلته مې له هغو تللو وېره شي، داسې نهٔ وي یو ورځ راشي یو پکې را وغزوي، تمامه شپهٔ پهٔ ولاړې تېره کړم".

ما ور غبرګه کړه چې " تااول ولي سوچ نهٔ کاوهٔ". دهٔ پهٔ ژړغوني ږغ وویل "ما دي خدای له زویه خلاص کړي، ما دانهٔ دي ورته ویلي چې تهٔ دا سړی مړ که دا مې خود ورته ویلي وو چې تنګوه یې، ګوندي بار شي دامځکه راسره بدله یا راباندي خرڅه کړي.

دهٔ ظالم دا وو چې مړ یې کړ".

(c) ketabton.com: The Digital Library

مایې خبره پرې کړه " ته خو له هغه نه وشرمېدې، پر هغه ظلم برسېره دې بل ور باندې کاوه، ښځه دې هم وهغه قاتل ته کښېنوله".

دهٔ ویل: "سړیه له ماخو یې ورخونه یوړو، ما دا هڅه ځکه وکړه چې دا ښځه ودې چرسک ته کښېنوم، ګوندې دا دښمني پورې ختمه شي، هغه د خدای داسې نهٔ وه خوښه".

خاخان چې وکاکا ته پر غوړېدلي دسترخوان دشیدو وړه ډوډۍ کښېښووه.

"ښهٔ کاکا تهٔ چې له دې ځایه ورغلې ،دې دې ولیدو. څهٔ یې ویل؟".

دینک چې لاس یې پهٔ کاسه کې وو "زهٔ چې کور ته ورسېدم ،پهٔ کور کې خبر شوم چې بختیالۍ او زامن د شپې تښتېدلي دي-

ده ته ورغلم له روغبړه پس، یې ولمر ته پر ناست کالي بالښت ته څنګ وهلی وو، سترګې یې کښته اچولې وې".

دینک ما ورته وویل.

"هلکه ملکداده! تا دا ښځه او ماشومان څهٔ کول چې تنګول دي چې زهٔ راغلی وای، پهٔ سوکه بهٔ مې در رضا کړې وه".

ملکداد چې سر راپورته کړو، سترګې یې مړې را واړولې "سړیه ښځه نهٔ ده بلاده بلا، زهٔ خو یې تېر یستم. دوې ورځې مهلت یې راڅخه واخیستو"..............

دینک زما سترګې د دهٔ پهٔ سپېره مخ کې وې "ته دا ارام ولې ناست یې، خو یو خوا ته بهٔ پسې تلې؟".

ملکداد چې واړه وخندل "چیرې بهٔ لاړه شي، د یوچا کلا ته بهٔ ورغلې وي. حال بهٔ یې راشي هر چا ته چې ورشي".

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا څۀ خیال دی هغه بۀ زما له خبرې واورې"زۀ خاموشه وم.
خاخان چې جوړه ګوله غاب ته وړله "بیا خو ډېر ښۀ دی چې پر تابې شک نۀ دی راغلی".
دینک چې د اوبو ګلاس یې پۀ لاس کې وو"نۀ منا(مرا) موږ خو هم داسې چل ورسره وکړو چې ملکداد څه د ملکداد پلار والله که پۀ پوهـ شي.
هسې دا روپۍ داسې شی دي چې پر خره یې بار کړې، خلګ خیرالله خان ورته وایي ،ګني دا د ملکداد غوندي خلګو بۀ پۀ ماپسې کاغذونه ټولول".
دسترخوان ټول شوی وو، شنې چای راغلې څۀ، بلکې پرخلاصېدو وې.
خاخان چې د شینو چای تشه پیاله ښووه "کاکا بس ناوخته دی، زیاته وید ېږو ،که ډېر پۀ تکلیف نۀ یې، ستاپۀ ښاهسته روغ کې یو څو د پردېسۍ غاړې راته وکړه، والله که مې له ډېره وخته غاړې اورېدلې وي".
بختیالۍ چې پر لمانځۀ ولاړه وه، سلام یې پۀ وګرځاوو، ور روغ یې کړو
"خاخانه! شرم وکړه کاکا ناروغه دی تۀ غاړې پۀ کوې".
دینک چې سر پر جګ بالښت سماوۀ، پۀ برامده کې یې کټل، د دوو خونو څنګ پر څنګ، پۀ خړ رنګ رنګېدلې دروازې او

(c) ketabton.com: The Digital Library

پریو او بل ځنګ بې یوه یوه کړکۍ پۀ هغه خړ رنګ رنګېدلې هم لیدې.

چې وده ته مخامخ، یوه د پخلنځي وړه دروازه هم پۀ هغه رنګ ښکارېده "نۀ نۀ بختیالۍ ! هلکان نۀ دي ملامت، پردېسی سوځلي دي، یو ځوغاړې بۀ ورته وکړم.

خاخانه زویه غوږ شه.

پــــردېسی ځومره ازاد کړې
ما زړل چې بۀ چـا یـاد کـې
پــردېسي د غـروسـرونـه
پرغروچا کړي خـوبـونـه
پــــردېسي د اُورلـــه زاتـه
سرت مه نیم نه سوی راپاتـه
پردېسي ده تــــور دودونه
اورهندوان سوځي لیانجونه

دینک له بالښته سر بې اختیاره را پورته کړو

"وی بختیالۍ ! اوس مې رایات شو زۀ چې راتلم، ښځې دلورد پاره نخښنه(تحفه) راکړه، یو څو د دې د لاس بنګړي بې راکړو ،ویل بې "ما بۀ پر یاتوي" یوه ګوټې، یو څۀ شیان بې نور هم پکې ېښي وو، خود بۀ پۀ هغه بس کې پاته شوي وي".

خاخان چې یوه پښه پر بله اړولې وه، بالښت ته پروت وو، را پورته شو "کاکا ! نخښنه دي پۀ اور پسې شي چې تۀ خدای ژوندی پاته کړی بې".

کاکا اتۀ دي ده خوښه ،شپۀ ډېره تېره ده، چې ویده شوو".

(c) ketabton.com: The Digital Library

سهار لا دوی چای څښلي، شاه جي راغلی، له حال احواله پس یې خاخان ته مخ ور واړاوو "د شپې ناوخته کورته راغلم، جبینې راته وویل: داسې پښه شوې وه".

خاخان چې د کاکا د سر او لاس پټۍ ته کتل "هو شاه صاحب" تو له کښسه یې ورته وکړه.

دا ډول د کوڅې خلګ وو ،شناخته یو یو راتلو، د خاخان تو له ورځ پر کور تېره شوه.

له دې ورځې پس خاخان او وړور هر سهار پۀ خپل خپل کار پسې تلو، تر هغې ورځې چې کاکا روغ رمټ شوو.

تولې پټۍ یې خلاصې کړې، پۀ دې ماخوستن یې، وخپلو جوړو زخمونو ته کتل، خاخان او بختیالی ته یې وویل" که ستاسو خوښه وي، زۀ بۀ سبا که خیر ووکور ته لاړ شم، د دوو شپو پۀ نیت له کوره راووتم، درسته مېاشت مې وشوه، د هغو بۀ پۀ ما کښ چپ وي".

خاخان چې هم د کاکا د جوړو زخمونو و ټپو ته کتل چې سپین ښکارېدو "هو خود کاکا کښ څۀ پۀ ولاړې بۀ ګرځې، مځکه بۀ د ناستې ځای نۀ ور کوي".

شپۀ تېره شوه ،سهار خاخان کاکا د بس اډې ته، پۀ پښو سوکه،سوکه روان کړو، تر هغه کاکا پۀ ښار کې یوې او بلې خوا ته سره کتل، چې اډې ته ورسېدو.

پۀ اډه کې یې کاکا ته د کور د پاره څۀ وچه مېوه او څۀ نور شیان ور واخیستو، له کاکا سره یې خدای پۀ امانې وکړو، پۀ بس کې یې سپور کړی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کاکا چې کور ته ورغلی کلیوال پهٔ خبر شو، یو یو بې
پوښتنې ته راتلو، چې ملکداد هم پکښې راغلی.
له روغبړه، حال احواله وروسته.
ملکداد چې د دینک پهٔ کور کې یې بالښت ته څنګ وهلی وو،
پهٔ خونه کې یې شاه اوخوا کتل، چې پهٔ خونه کې یې پهٔ دېوال
کې تک وهلي مېخونه لیدو.
پر هغو مېخونو څلور داني غټې ، غټې غابونه پراته وو، بلې
خواته یو نغری چې ایرې یې ښې خواپاکې ختلې وې ، جار له
بوټو ډک وو.
د ډک جار له یوې او بلې خوا یې پر لوړه دوه صندوخان، یوه
هغه کراسته ،دوه بالښته چې دوی پر ناست وو.
خلاصه دروازه ته مخامخ، چې دباندي یې پرغولي یوه چرګه
هم لیده "دینکه ! څهٔ شوې دخدای بنده، خو ټول کور دې پهٔ
خان حېران کړی وو".
دینک : "زهٔ چې له کوره ووتم، څرک ته ورغلم، یوه لارۍ
راغله، لاس مې ورکړو ،لارۍ ته ورو ختم.
د لارۍ ډرائیور ښهٔ پهٔ مېنه روغبړ را سره وکړو، د کلي د
سړي، سړي حال احوال یې وکړی.
زهٔ حېران وم چې دا څوک دی چې د کلي واړه او زاړه پهٔ نامه
پېژني.
اخیر مې پهٔ مړه خولهٔ پوښتنه ځیني وکړه، څوانه تهٔ څوک یې او
کور دې چیرې دی؟.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دی یو څهٔ وخت خاموشه وو بیا یې سرې غټې سترګې پهٔ قهر را واړولې ویې خندل.

"ستاسو پهٔ کلي کې دی".

دینک مایې پر استیرینګ نیولو لاسو ته کتل

" څنګه زمونږ پهٔ کلي کې ، زهٔ دې نهٔ پیژنم"؟.

ډرائیور د بیا هغه ډول سرې سترګې را واړولې

"دی نهٔ ، یو وخت وو".

دینک"ما د لارۍ د دروازې تر خلاص شیشه نسوار تو کړو، خولهٔ مې پهٔ خپل څادر پاکوله "هلکه د رمضان زوی خو نهٔ یې؟".

د دهٔ سترګې پهٔ ما کې وې، څرک ته یې نهٔ کتل

ډرائیور"هو دینک کاکا".

دینک ما چې د هغه بل ملګري له لاسه خوږه رانیوه"هلکه خو ځوان شوی یې، هغه مور او نور ورونه دې څنګه دي؟

هغه دوه بهٔ هم ځوانان وي".

ډرائیورچې سګریټ بل کړی، تیلی یې وغورځوله"هو کاکا هغه بل هم ځوان دی"

بیا زهٔ پهٔ ځان نهٔ یم پوهېدلی ، یو څو ورځې پس چې پر حال راغلم. پهٔ هسپتال کې پروت وم، ډېرې شپې مې پهٔ هسپتال کې وشوې".

(c) ketabton.com: The Digital Library

10

ماخوستن دسترخوان غوړېدلی وو، و ډوډۍ ته بختیالۍ، خاخان او محیب اوس د زرینې په انتظار وو چې غابونه راوړي، د محیب تعلیم مکمل وو.

خاخان : "وروره! موږ د خدای شکر نهٔ شو ادا کولای چې په موږ کې یې هم داسې سړی پیدا کړو.

اوس بهٔ که خیر وو، یو ښهٔ نوکري څان ته پیدا کوې.

چې تهٔ هم په عزت یې او د خلګو خدمت هم پکې کوې.

دروازه وټکېده، محیب ورغلی، له محیب سره سم شاه جي دننه راغلی.

لاس یې ومینځل، له دوی سره پر ډوډۍ کښېنستو.

د ډوډۍ له خوړلو وروسته، شاه جي د خپل ګونجې،

ګونجې لاس ګوته پهٔ غوږ کې ښوروله.

"بختیالۍ تهٔ بهٔ وایې شاه جي موږ پهٔ سوالو ډوډۍ ته نهٔ شو راوستای، نن پهٔ خپله راغلی، یو څهٔ بهٔ ضرور وي.

خبره داسې ده لورې! زما یوه میاشت کېږي چې ناروغه یم، تاسو ټول خبر یاست او بلکه د مرګ معلومه هم نه ده، چې روغ مري، که ناروغه، خبره مې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا کوله چې ستاسو له ما سره روپۍ دي، دا به سبا خاخان راولېږي ،زۀ به يې ورکړم۔

بختیالۍ چې وزرينې ته په لاس د چای اشاره کوله۔

شاه صاحب! زموږ له تاسره روپۍ څۀ غواړي. لس پنځلس زره مو در کړې دي، درې ګونه دې راکړې دي۔

شاه جي چې د زرینې په لاس کې پتناسۀ ته په هغو سترګو کتل،چې تک سپين، ګڼ بانه يې په تکو سپينو چشمو کې، له لرې ښکارېدو "نۀ ستاسو له ماسره ډېرې روپۍ دي، يو خو چې ته راغلې روپۍ دي راکړې، يو څۀ په هغه وخت کې د کوڅې خلګو راکړې ستاسو د پاره، شل زره ما له ځانه کړې.

په بېنک کې مې کښېښودې ،په ګټه چې د کال پر زر يو ه روپۍ راکوي، هم ډېره ګټه به يې کړې وي.

اوولس ،اتلس کاله تېر شوي دي۔

بل هغه دوکاندار چې تاسو روپۍ نۀ اخيستې، ومًاته يې راکړې ، ما تاسو له رکشه په رانيوه ،پاته روپۍ هم رکشې مزدوري وکړه، ادا يې کړې ،وتاسو ته هم ما د خپلې رکشې ګټه درکوله۔

دوی تول خاموشه وو۔

بختیالۍ د چای پیاله ور ډکوله

"شاه صاحب! دا دې ښۀ کار نۀ دی کړی۔

شاه جي چې په رېږدېدلي لاس پياله ور پورته کوله

"هو زۀ منم چې ښۀ کار مې نۀ دی کړی، ستا په هغه

(c) ketabton.com: The Digital Library

سرې ډېره خوابده شوه چې ما روپۍ خیني اخیستې دي.
بختیالی چې سترګې د دهٔ په زېړدېدلي لاس کې وې "هو".
شاه جي چې په زېړدېدلي لاس کې یې د چای نیمه پیاله پاته وه
"لورې! څهٔ وکړو، مړه هم ستاډول انسانان یو، زړونه مو د غوښې دي، نهٔ ده ډېرو، موږ تهٔ او ستا ماشومان لیدل، بس نورې خبرې پرېږده، سهار خاخان راولېږه، زهٔ اوس لاړم د خدای پهٔ امان".
یو لاس یې پر ګونډه ونیوو، هغه بل پر مځکه، ډېر پهٔ زحمت ولاړ شو.
محیب ګوتونه ور سم کړو، تر کوره ور سره لاړ.
سهار چې خاخان تلو بختیالی سوال ورته وکړو چې "رکشه کور ته مهٔ راوله، دورې یې پریو چاخرڅه کړه.
زما له دې رکشې کرکه کېږي چې ستاسو پهٔ لاس داسي نهٔ وي یو څوک پهٔ ووهی".
خاخان چې تر دروازه وتو، مخ یې پر شا را واړاوو "سمه ده مورې".
خاخان ورغلی، شاه جي بېنک ته برتلی، دومره ډېرې روپۍ یې پهٔ لاس ورکړې چې خاخان ښخي ورته حېران وو. شاه جي ته یې د مور کیسه هم وکړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

شاه جي د بهنک تر مخه له لاسه لوېدلی قلم را پورته کاوۀ "سمه ده خاخانه ! يو څوک بۀ پيدا کړو ، رکشه بۀ پرې خرڅه کړو.

تۀ دا روپۍ کور ته يوسه، سهار تۀ او محيب دواړه راشئ، يو کاروبار بۀ پۀ صلاح شروع کړو".

خاخان روپۍ راوړې، ټولې د سلو سلو نوټونه وو.

ټوله کورنۍ ودې دومره ډېرو روپو ته حېرانه وه.

سهار خاخان او محيب دواړه ورغلو، شاه جي پر چوکۍ ناست وو، له دخله څخه يې يو سړي ته بقايه ورکړه "خاخانه ! تۀ او محيب راغلاست، اوس که ستاسو خوښه وي، يو د کتابونو دوکان بۀ جوړ کړو ، د نجونو د سکول څنګ ته، يو خو يې کار ښۀ صفا دی بل ښۀ مزدوري پکښې ده، تر هغو چې يو نوکري پيدا کوو".

خاخان محيب چې ودۀ ته متوجه وو "سمه ده".

د کتابو نو دوکان يې جوړ کړو ، پر دوکان دومره رش وو ، چې ښځې بۀ يو ګهنټه دواړه نۀ پۀ رسېدو ، روپۍ ورځ تر هغه بله ډېرېدې.

يو ورځ شاه جي راغلی چې "يوه نوکري مې پيدا کړې ده، خو روپۍ غواړي ، محيب چې شاه صاحب ته د اوبو ګلاس نيولی وو "څنګه نوکري ده او روپۍ څنګه او څۀ ته غواړي ؟".

شاه جي چې د اوبو تش ګلاس بېرته ور کاوۀ (ډي ډي .اي .او) "محيبه ! نن سبا بې روپيو کار هم نۀ کېږي، دا لا اوس هم له مور سره ښۀ کوي، د محمد علی (د شاه جي زوی) پۀ خاطر، هغه افيسر د محمد علی ډېر نږدې ملګری دی".

محيب چې ګلاس پر ځای ښوی "دا خو ډېره ښۀ نوکري ده، زما خوښه هم ده، د تعليم شعبه ده، زۀ بۀ له مور سره حال وکړم".

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماښام یې مور ته د نوکرۍ کیسه وکړه.

بختیالۍ چې سترګې یې د خوشالۍ له اوښکو ډکې شوې "زویه! نوکري خړد وکړه، کار به دې څۀ کار وي او بل که بیا کلي له بدلېدای شي".

محیب: "مورې مورې کلی څۀ کوو؟".

بختیالۍ "زۀ پۀ تاسو د دې خلګو خدمت نۀ کوم".

محیب چې سترګې یې د مور پۀ سترګو کې وې "ولي موره! دې خلګو له زمونږ سره څومره ښۀ کړي دي، پۀ کار دي مونږ د دې خلګو خدمتونه وکړو او مونږ خدای تر دې ځایه را ورسولو، دې خلګو".

بختیالۍ چې د پروني پۀ څاک خپلې ډکې سترګې پاکولې "ځکه خو یې خدمت نۀ پۀ در کوم چې داخلګ پۀ انسانیت خبر دي، له انسانه سره مینه لري ، زۀ پۀ تاسو د هغو خدمت کوم چې شکلونه یې د انسانانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

دي او ذهنونـــه د حيوانـــانو، ځکــه خـــو زۀ تاســـو خپلوانـــو او کلي ته بيايم.
دا پــۀ منم چې داسې انســانان هـم شته چې د بـدو بـدل پـۀ ښۀ اخلي.
زويـه ! تــۀ خبـر يـې چې کلـه کلـه زړۀ را تـول کـړم، ووايـم، چـې لاس پـور تـه کـړه، د زړۀ لـه اخلاصـه د دوی د پـلار وقاتل ته دعاوکړه چې سړيه دواړې دې سمي شه".
محيب چې د مـور پـۀ خـوا پـۀ ګـونجې تنـدي ور وکتـل ،پـۀ تونـده لهجـه يې ووېـل "تـۀ بـۀ انسـانه نـۀ يې يـا بـۀ دې پـۀ سينه کې زړۀ نۀوي، چې داسې کوې.
دا مې پـۀ خپـل ژونـد کې اول ځـل دی چې يـو څـوک وخپـل دوښـمن تـه دعاګـانې کـوي ،تـۀ لېـونی يـې، سـتا دمـاغ کـار پرېښـی دی، هغـۀ زمـا پـلار وژلـی دی، مـوږ يـې د بـل ديـار کـړي يـو، وروږ مـو د بـل پـه خـاورو کي ښـخ شـو، پـر مخ لاګوره نور څۀ راسره کيږي".
بختيـــالي چـــې دده پـــۀ خـــوا ســـترګې ور واړولـــې، لـــه ژړغوني ږغ سره ،سره و مسېده هم.
"زويـه ! کـه د دې سـړي ظلـم نـۀ وای، نـن بـۀ تـۀ داسـې نـه ږغېدې
تـۀ چې لـه هغـه ځايـه نـۀ وای راوتلی، نـن بـۀ سـتا هـم لکـه د هغـه کلي خلـګ، پـۀ ډيـره کـې بـۀ دې نسـوار پراتـه وو يـا بـۀ دې لـه خـولې سره ځـادر نيـولی، ږغېـدې بـۀ، يـا بـۀ داسـې وې ، لکـه زۀ چـې داسـې مـې ګنلـې وه، بـې قربـانو ژونـد

(c) ketabton.com: The Digital Library

نـهٔ کېـږي او بـل بـهٔ دي داسـې محسوسـوله لکـه زه چې یـو پښتانهٔ مسلمانان دي.

پـهٔ دې بـهٔ نـهٔ وې خبـر، چـې دا هـر څـهٔ اخیـر راځـي و انسـانیت تـه درېـږي، دا ټـول د هغـه سـړي د ظلـم برکـت دی".

دوی ټولـه تـر هغـه خاموشـه وو چـې وید ېـدل، سـهار شـاه جي ته ورغلی، چې مور مې داسې وای.

شـاه جـي چـې د دهٔ پـهٔ لـور پـهٔ حېرانـي سـره کتـل "هـو نـوکري خـود بـدلېږي، هـر وخـت چـې دي زړهٔ وغـواړي بدلېږي".

شـاه جـي یـې کاغذونـه او روپـی خپـل زوی محمـد علی تـه ورکـړې، هغـهٔ تـه یـې وویـل چـې "لـه اولـه دا کوشش وکـړه، چـې ارېـدریـې هغـې ضـلعې تـه وشـي، چـې د دوی کلـی پکښې راځي".

(c) ketabton.com: The Digital Library

11

د محیب اخیر هم ، اربر هغې ضلعې ته وشو ، پهٔ کومه کې چې د دوی کلی وو.

ماخوستن له ډوډۍ وروسته، بختیالی، خاخان او محیب ټول ناست وو ، محیب ډېر خوشاله وو "مورې ! اوس خو بهٔ که خدای کول، پهٔ خپل کلي کې سکول جوړوم، که بله هره لاره راودرېده، پهٔ خپلو روپو یې جوړوم ،هم یې چلوم.

تهٔ هسې دعاګانې راته کوه".

زرینې د محیب جوړې او نور د ضروت شیان، یو یو داسې پهٔ مات زړهٔ راوړلو ، لکه محیب چې د کلونو پهٔ مسافرۍ ځي.

مور یې دعاګانې کولې

"زویه ! خدای دې پر سر ودرېږه، نور مې څهٔ وس درسره نشته.

،زویه ! که د هغو مظلومو ښځو او ماشومانو غم نهٔ وای راسره، پهٔ خدای که یا تاسو له دې کوره وتلي وای او یا ما پهٔ ټول عمر د خپلوانو او کلي نوم پهٔ خولهٔ اخیستی وای.

زویه ! چې کلي ته ورشې، څومره کوشش بهٔ کوې، چې څوک دې ونهٔ پېژني، یو دینک کاکا دې پېژني، هغه خو پوه کړه".

(c) ketabton.com: The Digital Library

محیب چې د مور له سره لوېدلي پړوني ته کتل چې پر اوږو يې پروت وو "سمه ده مورې! ته به غمه شه" دوی ټول بنه په خواږه خوب ویده شوو، مور يې تر سهاره په سوچونو کې ورکه وه "داسي نه وي هلته يې څوک و پېژني. د هغې خوا به يې کړي، تر تا به يې نه راپرېږدي، نه ،نه محیب زوی خو تعليم يافته دی، په ښار کې اوسېدلی دی، چيري خطا وزي".

سهار د وخته يې مور چای راوړې، له چای څښلو وروسته يې بستره او بکس را واخيستو.

مور او زرينه هم تر دروازې ورسره راغلې، دی او خاخان په رکشه کې کښېنستو، د اډې په لور روان شو.

مور يې په دروازه کې ولاړه وه، دعاګانې يې کولې "خدايه! ته يې پر سر ودرېږې، ته يې کامیابه کړې،خدایه! ته خو د زړونو مالک يې،د پټو زړونو له حاله خبر يې، ته يې کامیابه کړې،ناکامه يې بېرته کور ته مه راولې. وتاته به زاری کوم،نور خو مې يو وس هم نه ورسېږي".

په اډه کې يې محیب په بس کې پر چوکۍ کښېناوۀ. خاخان ورته ولاړ وو.

"وروره! څو مره پام به کوې. اول خو کلې له بې مقصده مه ځه. داسي نه وي دښمن دي وپېژني ،وار به له مخه کړي".

محیب چې مخ يې د خاخان په خوا وو. يو لاس يې د مخ پر چوکۍ ېښی وو "نه وروره بې غمه شه. که خدای کول ورور به ناکامه نه درته راځي".

(c) ketabton.com: The Digital Library

پهٔ سوکه، سوکه روان بس کې خاخان را کوز شو، محیب له کوره پهٔ اول سفر روان شو.
محیب له هغه، پر څنګ ناست یوه مسافره سره ګپه شروع کړه "د کوم ځای یې، څوک یې او څه کار کوې؟".
هغه چې ځان ور وپېژندلی، سړی که یې څه هم خپل قریب نهٔ وو، د کلي یې وو.
پهٔ خبرو، خبرو کې یې د سکول پوښتنه ځینې وکړه "ستاسو پهٔ کلي کې د هلکانو یا نجونو سکول شته؟".
کلیوال چې د مخ پر چوکۍ یې سر ینبی وو، را پورته یې کړو "نهٔ".
محیب چې د خپل کلیوال ژړو سترګو ته او نرۍ څو تاره ږیره ته کتل "که چیرې داسې سړی پیدا شي، سکول در کوې بیا یې تاسو کوئ یا یې پر ېږدئ"؟.
کلیوال چې یې وڅهره ته کتل، پهٔ ذهن کې یې دا وو چې رنګ او جامه یې د پښتانهٔ نهٔ ده، پښتو ځنګه دا سې صفا وایي.
یو څه وار وروسته یې داسې وویل "دا خو د مشرانو کار دی".
د محیب نظر هغه ماشوم ته واوښت چې د مخ پهٔ چوکۍ کې مور را پورته کړې، څهره یې د مور تر اوږه لوړه ښکاره وه چې له ژړا سره یې هغه دوه اوس راوتي واړه غاښونه هم ښکارېدو.
"خیر ستا نوم او کلی. زهٔ له ځان سره لیکم. که چیرې یو موقع پهٔ لاس راغله، زهٔ درځم، سکول که مو نهٔ کاوهٔ، ښهٔ د کورتو دوډۍ خو بهٔ په راوخورې".

(c) ketabton.com: The Digital Library

کلیوال چې دا وخت د دواړو سترګې پهٔ یو بل کې وې "خدای دې راوله" هغه ښارګوتی را ورسېدو، پهٔ کوم کې چې د دهٔ اردر شوی وو.

شپه یې پهٔ هوټل کې وکړه، سهار دوتر ته ورغلی، خپل دوتر یې سمبال کړو.

دوې میاشتې یې ښه ډیوټي ور کړه، اوس یې کور ته د تلو اراده کړې وه چې خپل افیسر ته ورغلی د رخصتۍ د پاره.

هغهٔ چې یې درخواست وکوت.

افیسر چې قلم یې لوړ د دهٔ پر درخواست کښېښوی "محیبه! که ناراضه کېږې نهٔ، یو څو ورځې پاته شه، یو څو تجرباتي سکولونه راغلي دي، دا بهٔ پهٔ علاقه کې خلاص کړو بیا بهٔ لاړ شې".

محیب چې سترګې یې پهٔ خپل درخواست کې وې "سمه ده سر! یو سکول خو وماته معلوم دی، هغه ورځ چې زهٔ راتلم یو سړي دا ایډرس راکړی، زموږ سکول ضرورت دی".

افیسر چې کاغذ ور پورته کاؤ، پهٔ چوکۍ کې یې ځان ایله کړو. "محیبه! دا خو د نجونو سکولونه دي. دلته خلګ د هلکانو سکولونه، نهٔ پرېږدي، تهٔ د نجونو سکول پکې خلاصه وې".

محیب چې د افیسر د دوتر هر څه تر نظر یستلی وو، د دروازې کړپ شو، دهٔ د دروازې پهٔ لور وکتل، بېرته یې مخ را واړاوو. "سر! زهٔ د داسې خلګو پهٔ مزاج ډېر ښهٔ پوهېږم، زهٔ بهٔ یې ډېر پهٔ اساني سره راضي کړم.

خو یوه خبره ده، ما چې څهٔ ډول چلاوؤ، ستا بهٔ

(c) ketabton.com: The Digital Library

اعتراض نه وي او انشاء الله له ما په يوه اوونی کې سکول خلاص وغواړه".
افيسر چې په زړه کې ډېر خوشاله شو، مخ يې نيم اړولی وو، په کړو سترګو يې ورکتل "بنځينه استاده له کومه کوې".
محيب چې بېرته خپل درخواست په لاس کې را اخيستو. صاحبه! ته يې غمه شه".
افيسر ډېر خوشاله شو چې دا د کار سرې په لاس راغلو چې په لسو سکولونو کې يو خلاص کړي هم د زوی زېرې دی.
محيب په سهار د دوتر موټر روان کړو. له ډرائيور سره کښېنستو، په پوښتنه، پوښتنه خپل کلي ته ورسېدو.
منو(محمد نور) يې پيدا کړو، هغه کور ته بوتلو اوبه، چای يې ورته راوړې.
د کلي خلګ يې را وغوښتو، ټول راغلو، د لرګيو په ساله (جونګړه) کې کالی هوار وو، چارچېره بالښتونه پراته وو، ټول و محيب ته حېران او عاجزه غوندي ناست وو.
محيب ولاړ شو،
بسم الله الرحمان الرحيم
"قدرمنو! مولوي صاحب او ټولو مشرانو ستاسو په اجازه، غواړم يو خوشخبرې وکړم، تاسو بهٔ ضرور دا محسوسه وئ چې دا سړی به د څه د پاره راغلی وي.
قدرمنو! زهٔ دلته د خپلو ګټو د پاره نهٔ يم راغلی، زهٔ دلته د دې پاره راغلی يم، غواړم چې وتاسو ته ګټه دررسوم، له چا؟ هغه هم له حکومته.

(c) ketabton.com: The Digital Library

حکومت هم پر کور ناستو ته روپۍ نۀ ورکوي، داسې هم نۀ ده، چې زموږ پۀ بیت المال کې حق نشته.

شته که چیري خپل حق، له بیت الماله راباسې، نو یو ذریعه بۀ ورته جوړوې.

که چیري تۀ ذریعه نۀ کړې ورته جوړه، نو پر بیت المال داسې خلګ نۀ دي ناست چې راشي ستاسو حقوق کور ته درته راوړي.

زۀ چې دلته راغلی یم، ځان ستاسو خیرخوا ګڼم، دا یو ذریعه مې پۀ لاس کې ده، لکه د نجونو سکولونه. زۀ غواړم چې پۀ دې ذریعه وتاسو ته خپل حقوق در ورسپړي".

ملکداد چې د نسوارو د ډبې پۀ هنداره کې خپل مخ ته کتو، سر یې را پورته کړو.

"سړیه! پر کومه لاره چې راغلی یې، پر هغه بېرته لاړ شه، موږ تعلیم نۀ کوو".

مولوي صاحب: "موږ دي پر پیري شک لرو، تۀ مریدان نیسې. موږ پۀ هلکانو تعلیم نۀ کوو، تۀ یې پۀ نجونو کوې".

محیب چې د صدرۍ له جېبه دسمال را کښو "مولوي صاحب! دا مقصد مې نۀ دی چې تاسو پۀ نجونو تعلیم وکړې -

مقصد مې دا دی چې عزیزان مې یاست، دا ښۀ مې دررسي، یوائې یو ځای مځکه ورکړی، نوم بۀ یې د سکول وي، تنخوا بۀ در راځي، نیمه بۀ تۀ اخلې، نیمه بۀ ملک صاحب.

یو ښۀ بیلډنګ بۀ در جوړ کړم، پۀ هغه کې بۀ څوک واړه وي نور افیسران راځي نۀ، که چیري راتلو هم زۀ بۀ ورسره یم".

مولوي صاحب ملکداد ته مخ ور واړاوو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

"خبره یې ډېره بې ځایه نه ده، خوار زموږ د پاره وای، د حکومت روپۍ دي پر موږ یې لورېږي".

محیب له مخ خولې پاکې کړې وې، بېرته یې دسمال جېب ته کړو.

"هو مولوي صاحب! خبره ده هم داسې، اوس خوسکول کچه دی، تنخوا یې دوه زره ده چې کله پوخ شو لس، پنځلس زره به یې تنخوا وي".

مولوي صاحب په خلګو کې شاوخوا کتل.

"ښنګه ملکداده! د لېوه له خولې ښنګری هم ښه دی".

محیب چې له جېبه کاغذونه را وکښو.

"مولوي صاحب! ډېر خوشاله شوم چې ستا غوندي عالم سره مې ولیدل.

مولوي صاحب! دوه کاره لا پاته دي، یو به پر دې کاغذ ستا دستخط او بل د دې ناستو خلګو ګوتې چې له ننه څخه ستاسو تنخوا شروع شي او بل یو داسې ځای را وټاکی چې زه بیلډنګ پر جوړ کړم یا یو ورځ افیسر راسره وي ور یې ولم".

دوی پر هغه کاغذه ګوتې لګولې، پر ځای سره ږغېدو، اخیر یې پر دې فیصله کړه.

ملکداد چې "د هغه ورک شوو ځای ور ښکاره کړی، که چیري حکومت دعوه کوله هم په دوی به یې وي".

محیب چې د مولوي صاحب له لاسه کاغذونه ورنیوو "سمه ده، هر ځای چې وي، وماته یې را ښکاره کړی" دوی یې رخصت کړو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

منو ،محیب هغه نړېدلي کور ته بوتلو، د کوم کور نقشه چې یې
مور ورته جوړه یا ویله وه یادده په یاد وه.
محیب د هغې خونې په دروازه کې و دربدو چې دروازه یې نه
وه، خود به یو وخت کلیوالو کښلې وه، له دننه بې شمیره مرغۍ
پر راووتې، په خونه کې یې لاندې باندې وکتل ،د خونې چت
سوري سوري وو چې اکثره لرګي یې مات وو، پاته لرګي یې
مرغیو خاشې کړي وو.
د مرغیو د چیچیانو شور وو، پاته مرغۍ هم یوه، یوه تر
سوري، سوري چت ووتې چې ځای په ځای د دېوال هم د ناوې
اوبو سره چاک کړی وو.
ځای په ځای بېخي رڼا تر ښکاربده، و دته هغه د ویرې شپې ور
په یادشوې.
که څه هم دی ډېر ماشوم وو چې دوی به کله مور له ویرې د خونې
په یوه کونج کې ویده کړو، کله په بل کونج کې.
هغه شپه ور په یادشوه چې و دوی ته مور پر خوله لاس ورنیولی
وو، پټ ، پټ یې له دېواله سره، د سپوږمۍ په رڼا کې روان
کړي وو.
بې اختیاره یې په سترګو کې اوښکې راوګرځېدې، وبې ژړل.
منوچې د دهٔ سترګو ته کتل
صاحبه! خیر دی پر څه دي وژړل؟.
محیب چې له اوښکو یې ډکې سترګې ور واړولې
"پر دې وران کور چې زموږ پښتانهٔ په ځنګه ځایونو کې
اوسیږي".

(c) ketabton.com: The Digital Library

له منو سره یې خدای په اماني وکړو، خپل دوتر ته لاړی.
سهار یې خپل افیسر ته، د خلګو د مطمئینه کېدو کیسه وکړه،
استاده پیدا کول لا پاته وو، افیسر ډېر خوشاله شو.
محیب ته یې پر درخواست څۀ لیکل
"محیبه! تۀ اوس خپل کور ته لاړ شه چې راغلې د نورو
سکولانو غم بۀ بیا خورو".
محیب له افیسر سره خدای په اماني وکړه، د کور په لور راروان
شو، کور ته ناوخته ورسېدو.
له ناوخته ډوډۍ خوړلو وروسته، پر بستره وغځېدو، سر یې پر
بالښت ایښی وو، مور او خور یې وسرته ناستې وې، دۀ د دوو
تېرو شوو میاشتو حال ورکاوۀ.
بختیالۍ "ننۀ! زویه کلي ته هم ورغلې".
محیب چې پۀ خندا یې وویل "هو مورې".
بختیالۍ چې د دښمن دښمني یې هېره شوه.
"ننۀ زویه! زموږ خونو ته ورغلې؟".
دی پر بستر اوښت "هو مورې! سبا یې که خیر وو عکسونه صفا
کوم بیا بۀ یې وګورې، اوس بۀ مورې ویده شوو، زۀ ډېر ستړی
یم، سبا بۀ که خیر وو خبرې کوو".
سهار پر چای یې خاخان ته د کلي او سکول ټوله کیسه وکړه.
خاخان چې د دۀ له خوبۀ پرسېدلو سترګو ته کتل "وروره! دا خو
دې ډېر ښۀ کړي دي، اوس بۀ ښځینه استاده چیري غواړو؟".
محیب چې سترګې یې په زرینه کې وې.
"لالا! دا د بابو اقبال لور سبق ویلی دی، دا بۀ نوکري نۀ کوي؟".

(c) ketabton.com: The Digital Library

خاخان چې هم سترګې د زرينې د لاس په تېلو او ږمنځ کې وې
چې دته يې راوړو "حال به يې وکړو". بابو اقبال ته ورغلو، دروازه
يې وټکوله، هغه راغلی، په دروازه کې ولاړ وو.
خاخان په کوځه کې يوې او بلې خواته کتل، ټوله کيسه يې ورته
وکړه.
چې دی بېرته پر شا غبرګېدو "سمه ده، زه به له لور سره صلاح
وکړم".
د ده شا ورته وه.
د خاخان له شا ورپسې ږغ شو.
"ها بابو صاحب! دا يوه خبره مې هېره شوه، محيب ويل چې تر
هغه د ده و لور ته، روپۍ پر کور ور کوم، تر څو چې مونږ هلته په
کډه ځوو.
کله چې مونږ په کډه ځوو، ته خو هم اوس پېنشن يې، ته به هم په
کډه راسره لاړ شې.
که ته چيري نه تلې، ستا لور به راسره لاړه شي، زمونږ په کور کې
به اوسېږي".
بابو سهار د خپلې لور کاغذونه ورته راوړو.
تر هغه محيب د بابو اقبال د لور تنخا، کور ته وراوړله.
د ملکداد او مولوي صاحب روپۍ يې، له خپلې تنخوا ورکولې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

12

که څه هم شکیله له وړوکوالي د دوی کور ته تله راتله چې کله محیب نوکري ورلره پیدا کړه، هغه وخت یې ښخي تګ، را تګ نور هم زیات شو.

هر وخت به یې له زرینې سره، د کور په کار کې مرسته کوله.

د بختیالی شکیله ډېره خوښه وه.

خاخان د کړکۍ وڅنګ ته کټ ییښی وو، د رنګونو واړه، واړه ډبیان په کړکۍ کې پراته، په هر رنګ د خپل ډبي سر لړلی وو.

تر کړکۍ سره هوا راتله، وڅنګ ته د کړکۍ پرده یې پورته، پورته کوله.

د خاخان خپل انځور کړی تصویر په لاس کي وو، چې مور یې راغله، د کټ پر زی کښېنسته، تصویر ته یې کتل.

بختیالی "زویه! دا تصویران خلګ ښهٔ نهٔ یاده وي".

خاخان تصویر مور ته ونیوو "مورې! دا یوه فلمي اداکاره ده".

بختیالی د دهٔ د لاسه تصویر ور نیوو.

"زویه! تر دې تصویره مې یو خبره راپهٔ یادشوه چې له ډېره وخته مې پهٔ زړهٔ کې ده، نن بهٔ ورته وایې، نن بهٔ ورته وایې".

خاخان "څنګه خبره؟".

بختیالی "زویه! زهٔ چې د شکیلې تورې غټې سترګې، سرهٔ ګڼ وېښتان، دسپین مخ پراخه ګردی کاسه، او ښائسته مرمرین غاښونه ووینم، زړهٔ مې وغواړي چې بابو اقبال ته ووایه، دا لور را

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړه، زما و زوی محیب ته .بیا بېرته پښېمانه شم. له ځانه سره
ووایم.
یو خو د خاخان واده نشته بل که څه هم دوی پښتانهٔ دي. لهجه یې
له موږه جدا ده، دود او دستور یې له موږه جدا دی".
دا وخت یې مور داسې محسوسه کړه چې یو چا غوږ نیولی دی،
زما خبرې اوري.
شاته یې وکتل چې شکیله و زرینه یې ولیدې، شک یې په یقین
بدل شو، خبره یې واړوله.
"خاخانه زویه! د محیب په مسافرۍ کې ډېر وخت وشو چې حال
احوال یې نهٔ دی راغلی، تا یې یو باسخواس (درک) کړی وای، چې
روغ جوړ دی؟".
چې د دوی خبره ختمیده، د محیب توخی شو دننه راغلی.
خاخان او مور ورولاړ شو، په غېږ یې روغبړ ور سره وکړو.
مور یې نارې کړې "زرینې لورې! اوبهٔ راوړه". زرینې چې اوبهٔ
راوړې، محیب یې ولیدو"عمر دې ډېر دی، هم دا اوس مې یاد ولې
راغلې، محیبه وروره!.
غېږ یې پر وګرځوله ،زرینه چې د مورکۍ نن ځویمه ده چې پهٔ خولهٔ
کې وې، هم دا اوس ، اوس یې یاد کړې".
زرینه چې چای راوړلو ته ولاړه شوه، شکیله ته یې د محیب د راتلو
وویل.
شکیلې چې دچای چائینکه پر ښوه "زرینې! نن یوه د زړهٔ خبره پهٔ
خولهٔ درته وکړم، بده خو بهٔ یې نهٔ ګڼې".

(c) ketabton.com: The Digital Library

زرينې چې پيالې په پتنوس کې بنوې "نه نه شکيلې خود يې وکړه. ولې به بې بده ګنم".

شکيله چې سترګې يې د زرينې په لاس او پتناسه کې وې "له ډېره وخته مې زړه دا غواړي چې له محيب سره کښېنم، يو څو خبرې ورسره وکړم".

زرينې چې له اوره چائينکه را کوزوله "دا خو اسانه ده. اوس چې زه ورغلم، د را ناره به کړم چې شکيلې دلته راشه. ته هلته يوازې څه کوې .ته چې راشې، بس روغبړ به ورسره وکړې".

زرينې چې پتنوس را واخيست، دا هم ور سره ولاړه شوه "سمه ده".

زرينې چې چاى ور ورې، پيالې يې ډکې کړې بيا يې ناره کړه "شکيلې !دلته راشه، ته هلته يوازې څه کوې".

شکيله چې په دروازه کې ولاړه وه، سوکه، سوکه راغله، د زرينې له څنګه کښېنسته.

محيب چې سترګې ور واړولې "شکيلې !څنګه يې؟".

شکيلې چې سر کښته ځړولى وو، غټې تورې سترګې يې مړې ور واړولې "زه ښه يم محيب صاحب، ته څنګه يې؟".

محيب چې د مور له لاسه د اوبو ګلاس نيوو "زه هم ښه يم، ستاسو په کور کې څه حال دى. مور او اقبال صاحب هم ښه دي؟".

شکيلې چې د زرينې د پروني سپينسي، په دوو ګوتو سره پېچل، سترګې يې مړې ور وا ړولې.

"هو تول ښه دي".

محيب چې د چاى اخري پياله کښېښوه، ولاړ شو، د جرابې يې کښلې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

"لالا ! زۀ يواري ځم. يو څۀ کار مې دی. بېرته ژر راځم".
شکيله تر دۀ له مخه ووته.
محيب چې له کوره ووتو. پۀ کوڅه کې روان وو چې شکيله يې وليده پۀ خپله دروازه کې ولاړه وه. له هغې خوا چې محيب بېرته کورته را رهي وو. شکيله لا پۀ دروازه کې ولاړه وه. محيب ته يې کتل.
محيب شکي شو چې د دوی تر کور را تېر شو. شاته يې وکتل. شکيلې لا پۀ دۀ پسې کتل.
د محيب تبيت سره ګډ وډ شو.
ټوله شپه يې پر دې سوچ کاوۀ چې "د دې نجلۍ څۀ مقصد دی. پۀ دروازه کې ولاړه وي ؟".
خير سهار که ولاړه وه پوښتنه بۀ ځينې کوې". سهار چې محيب را ووتو. پۀ کوڅه کې روان وو. د دوی تر کوره يې و دروازه ته کتل. شکيله نۀ وه ښکاره.
له ځان سره يې وويل "ښۀ يې ويلي دي چې په ځان کې ويني. هغه پۀ جهان کې ويني" پۀ دې سوچ کې د دوی تر کور تېر شوی وو چې شاته يې وکتل. شکيله ولاړه وه. بېرته را غبرګ شو.
شکيلې چې دی وليدو ، دروازه يې بنده کړه. ماخوستن يې يوې او بلې خواته وکتل چې څوک نۀ وو. زرينه ته يې وويل "سبا شکيله را وغواړه. زما پۀ کار ده".
زرينې واړه وخندل "سمه ده وروره !".
پۀ دا بله غرمه چې محيب له ښاره راغلی. شکيله راغلې وه.
پۀ کونجې تندي او برګو سترګو يې شکيله ته کتل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

"ته شرم نه لرې چې په دروازه کې ولاړه یې".
شکیله چې له خولې سره یې د پروني ځاک نیولی وو، واړه واړه یې خندل "صاحبه! د دې کوټې ټولې ښځې په دروازه کې دریږي. یوه زه خو نه یم".
محیب چې سر کښته ځړولی وو، را پورته یې کړو، په قهر یې ور وکتل "منم چې دریږي، خو ته باید داسې ونکړې.
زه چې کور ته راځم، تا په دروازه کې نه وینم. که مې ولیدې بیا به دې وخیر ته سترګې وخېژي".
شکیله چې مخ یې د زریني په خوا وو "سمه ده صاحبه! چې ته راتلې بیا وما ته حال راکوه".
محیب چې په خونه دننه کېدو "هو زه ستا د پلار مزدور یم".
شکیله ولاړه شوه، کټ، کټ وېي خندل، د دې په لهجه یې وویل.
"یوه به کوي".
دا چې په خونه کې څپلې کښلې، سترګې یې په هغه بالښت کې وې چې دېوال ته پروت وو. له هغه ځایه یې وویل "زریني! دا شکیله پوه کړه، زه دا نمک حرامي نه کوم. که یوچا ولیدو څه به وای. ته خبره یې چې زه د دې کوټې، د هر سړي، قدر کوم، خدای تر دې ځایه را ورسولم، د دې کوټې خلګو. نن زه داسې نمک حرامي څنګه وکړم؟".
زریني چې کړکۍ سره پورې وهله "سمه ده وروره! زه به یې پره کړم".
په دې بله ورځ اقبال بابو راغلی. په خونه کې پر کټ داسې ناست وو چې دواړه پښې یې لاندې ځړېدې. بختیالۍ ته یې وویل "د

(c) ketabton.com: The Digital Library

شکیلې غوښتنه ده چې زهٔ محیب سره واده کول غواړم، تهٔ خبره یې زما دغه یوه لور ده او اختیار مې هم ور کړی دی چې دې گوته پر کنبېښوه، بس موږ یې وهغه ته ور کوو، هم موخوښ دی".
بختیالۍ چې پر کټ بالښت ورته ږدلی "سمه ده ورورہ،موږ بهٔ صلاح سره وکړو، صلاح نو بل له چا سره کوو، یو شاه جي دی له هغه سره بهٔ ووینو". ماښام چې خاخان او محیب راغلو، بختیالۍ د اقبال بابو کیسه ورته وکړه.
د محیب د ښیښې له اوبو ډک گلاس پهٔ لاس کې وو. پهٔ اوبو کې یې کتل چې وبې خندل "مورې! زهٔ بهٔ شرم نهٔ لرم، چې لالا بهٔ بې واده ناست وي، زهٔ بهٔ وادهٔ کوم".
خاخان چې د دهٔ وتکو سپینو، ورو غابښونو ته کتل "نهٔ وروره! دې ته بهٔ نهٔ گورو چې ستا وادهٔ شته او زما وادهٔ نشته.
دې ته بهٔ گورو چې زموږ کته پهٔ څهٔ کې ده، دا ښځه چې موږ غوښتای، پهٔ سوالومو نهٔ شوه پیدا کولای، نن سړی کور ته درته راغلی دی، پهٔ سوالونو یې درکوي.
یو خو ته او دا پهٔ خبره سره پوهېږی بل بهٔ دي هغه د سکول کار پهٔ جوړ شي.
زهٔ خو هسې هم د ښار ښځه نهٔ کوم. پهٔ ما مه پرېشانه کېږه.
زهٔ چې بیا کلې ته لاړشم، پهٔ هغه خپلو اوښپنو او شپنو کې بهٔ یوه پیدا کړم".
محیب که هر څومره ځان دلې دورې کړو. خو بختیالۍ او خاخان تر خپله خبر نهٔ تېرېدو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

څو ورځې پس اقبال بابو بیا راغلی، یو پنډ کتاب یې هم په لاس کې وو.
له څپلۍ سره پر کالي کښېنستو.
"بختیالۍ! څنګه شو خوري صلاح مو وکړه؟".
بختیالۍ "هو رووره! مابنام چې خاخان راشي، زۀ او خاخان به کور ته درشو".
اقبال چې د ولاړېدو هڅه کوله "خوښه مې ده، زۀ به انتظار کوم. ښۀ دی سره وبه ږغېږو، تاسو به هم یو څوک لرئ، زۀ به یې هم لرم".
بختیالۍ چې دلته یواري بیا د سوچونو له دنیا را ووته. داسې یې محسوسه کړه. لکه له خو به چې را وینبه شي. له ځان سره یې دا غاړه وکړه.

خپل د وخورم خپل له څۀ دي
خپل د نورو پــــه نامۀ دي"

مابنام چې خاخان راغلی. بختیالۍ او خاخان د اقبال بابو کور ته ورغلو. ورځ او وخت یې سره وټاکلو.
دغه رنګه د بختیالۍ په ژوند کې. د ښادۍ اوله ورځ راغله، چې دا له خوشالۍ په دې نۀ پوهېده. چې زۀ څۀ وکړم څۀ نۀ؟.

(c) ketabton.com: The Digital Library

13

محیب په خپل دوتر کې ناست وو چې خپل افیسر
وغوښتو، ورغلی.
"محیبه! ستا د سکول خو دوه کاله پوره شو، اوس بې د
پخېدو ار ډر شوی دی. پر لس تاریخه سیکریټري راځي،
گوري يې.
ته هغه استاده ته حال ورکړه چې په هغه ورځ حاضره وي او
یا یې ماشومان صفا وي".
محیب وویل "سمه ده سر! بې غمه شه" را ووتو.
یو لیک یې ولیکلو، د خپل نائب قاصد په لاس یې ورکړو،
چې دا زموږ تر کوره ورسوه. اقبال صاحب ته يې دوی په
خپله رسوي.
دی په خپله سهار له ډرائیوره سره په موټر کې سپور شو،
کلي ته ورغلی.
د کلي خلک يې پوه کړو چې "زه پر لس تاریخه افیسر
راولم. تاسو دا ورته ووایاست. چې دا ځای را پوخ کړه.
نور ما او کار سره پرېږدی".
ملکداد چې سترگې یې د ده په خبره کې وې. د یو شناخته
گمان یې پر کېدو.
"صاحبه! که يې چیري ماشومان طلب کړو؟"

(c) ketabton.com: The Digital Library

محیب چې سترګې یې د سکول د سرای په نرېدلي، کنډۆ، کنډۆ دېوال کې وې "هغه زۀ پوه شوم او کار".

په هغه ورځ دینک کاکا هم په خلګو کې موجوده وو، دی یې وپېژندلی.

محیب مخ ور واړاوو "کاکا تۀ هم د دې کلي یې؟".

دینک چې په برېتو کې یې خندل "هو، ولې؟".

محیب د سترګو له اشارې سره سم.

"بل وخت هم زۀ راغلی یم، تۀ مې نۀ یې لیدلی".

دینک: "هو زما نن اوله ده چې درته راغلی یم".

محیب: کاکا "بیا خو نو ملامت یې".

دینک: "هو ملامت یم".

محیب چې مخ د ملکداد په لور ور واړا وو "چې ملامت یې بیا پر لس تاریخه د شلو کسانو ډوډۍ وکړه".

دینک چې د دۀ ور څېرمه لاس ونیوو، په وړه خندا کې یې وویل،

"عجبه ده، ډوډۍ په ما کوې، روپۍ مولوي صاحب او ملکداد ته ورکوې؟".

محیب چې یې لاس په لاس کې ټینګ کړو "کاکا عجبه خبره کوې، مشر د مېړیانو هم وي".

دینک چې یې لاس له لاسه کنبو "سمه ده تر یوه سېرلي به تېر شم".

محیب کاکا کور دي وران.

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوهٔ، یوهٔ ته یې د رخصت لاس پهٔ لاس کې ور کاوو، چې محیب رخصت شوو.

دینک کور ته راغلی.

"ښځې ! عجبه بهٔ درته وکړم، شاوخوا یې وکتل څوک نهٔ وو. تهٔ خبره یې د سکول افیسر څوک دی؟".

ښځه چې له ګوډي یې اوبهٔ را اخیستې "نه سړیه زهٔ څهٔ پهٔ خبره یم".

دینک چې یې اوبهٔ له لاسه وراخیستې "افیسر محیب نومیږي، د بختیالۍ زوی دی".

ښځه چې د دهٔ د لاس لوښي ته انتظار وه "دا څهٔ وایې، د ملکداد پر کور خو خاوري نهٔ ور اوري؟".

دینک چې بېرته لوښی ور کاؤو.

"ښځې ! پهٔ نیت بهٔ یې خدای خبر وي، اوس خو پر لس تاریخه راځي، د شلو کسانو ډوډۍ بهٔ ورته کوو".

ښځه چې روانه وه، نوک یې ونیوو "خود یې ورته کوو، ډوډۍ د دهٔ تر سر جار ده.

سړیه ! تهٔ یې ښهٔ پېژنې، د بختیالۍ زوی دی که بنزی؟".

دینک چې د دې ولاس ته کتل، پهٔ لوښي کې پاته اوبهٔ یې تویولې "نهٔ زهٔ یې ښهٔ پېژنم، د بختیالۍ زوی دی، بنزی یې نهٔ دی، محیب نومیږي".

پر نهه تاریخه شکیله او اقبال صاحب را ورسېدو.

محیب چې د سرای پهٔ دروازه کې ودریدو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

"اقبال صاحب! زۀ که خیر وو، سهار وختي له ماشومانو سره راځم بیا بۀ سکول ته که خیر وو ځو".

اقبال صاحب چې دننه پۀ دروازه کې ولاړ و "دلې پاته شه. شکیله خو څه ناولده نۀ ده".

محیب چې دۀ تلو هڅه یې کوله.

"نۀ نۀ زۀ یو ځای میلمه یم".

سهار وختي محیب راغلی، څو وړې نجونه او ماشومان یې پۀ موټر کې کښېنولي وو، دوی یې هم را واخیستو، د سکول پۀ لور روان شو.

چې کلي ته ورسېدو، د دینک کاکا کور ته ورغلو، هغه یې ښۀ خدمت وکړو.

دا یوه حرکت د دینک خوند نۀ ور کاوۀ، چې ودته بۀ یې وکتل، پۀ برېتو کې بۀ یې وخندل.

اخیر یې دینک کاکا ته هغه بسکټ ور کول. چې له ځانه سره یې راوړي وو، د افیسر د پاره. هغه یې ور کول پوهه یې کړو.

افیسر ډېر ناوخته شو چې دوی ډوډۍ وخوړه. اوس یې د روانېدو تیاري کوله. د هلکانو نارې شوې "هغه دی بل موټر راغلی. هغه دی بل موټر راغلی" چې موټر رارسېدو. دوی د سکول له مخه سرړ تول ولاړ وو.

یو درخواست یې د ملکداد پۀ لاس ور کړی و. او بل د شکیلې.

موټر ودرېدی هغه افیسر و. راکښته شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

محیب چې ور مخته شو.

"صاحبه! ډېر ناوخته شوې، ښځي ډېر انتظار مو در ته وکړو.

اوس مو سکول رخصت کړی، مور هم در روانېدو".

افیسر چې گهړی ته وکتل.

"اوف! دا خو درې بجې دي. پهٔ تاسو خو مې ډېره شپیانه وکړه".

محیب شکیله او ماشومان رخصت کړو.

صاحب چې بل کړی سگرېټ یې پهٔ خولهٔ کې وو، اور لگیت یې د پتلانهٔ جېب ته کړی، سکول ته روان شو، دورې یې د ملکداد او شکیلې درخواستونه ور کړو.

له هغې خوا چې راغلو، افیسر پهٔ ولاړې له موټره سره، یو پیاله چای وڅښلې، روان شو.

محیب راغلو د ډینگ کاکا پهٔ کور کې یې، ښې پهٔ تسلي چای وڅښلې.

هغه له ښاره راوستي ماشومان پهٔ موټر کې بیا یې واخیستل ،او خپلو خپلو کورنو ته یو ورول،

دی په خپل دفتر ځینې کوز شو. پهٔ هغه شپه ، شپه یې ډرائیور له اقبال صاحب او شکیلې سره ولېږلی، کور ته یې ورسولو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

14

محيب په کلي کې د سکول په بهانه سرای شروع کړی.
که څه هم سرای کچه وو. خو نقشه يې داسې وه چې کليوال ټول ورته حيران وو.
اوس به محيب يوه نه بله ورځ ضرور کلي ته تلو. يو ورځ خپل افيسر ور وغوښت.
"محيبه! ستا هغه کلي ته ښځي تلۀ را تلۀ ډېر شول. له هغې استاذې سره خو دې خبره نه شوه اورېده؟".
محيب چې د دۀ ومختـه پر چوکۍ ناست وو. وارِه يې وخندل
"سر! هم داسې يې وګڼه".
افيسر چې پر کاغذ يو څه ليکل.
"محيبه! خيال کوه داسې نۀ وي پښتون وطن دی"
محيب چې نظر يې د افيسر په نرۍ ګوتو کې وو "نۀ نۀ صاحبه! داسې نه ده. هغه استاده ماغوښتې ده، که مې څه هم را واده کړې نۀ ده. سر! زۀ به نن تو له کيسه صفا. صفا درته وکړم چې زۀ دا سکول څه ډول چلوم او څۀ مقصد مې دی؟".
افيسر ته يې ټوله کيسه وکړه
افيسر چې قلم يې پر کاغذ برسېره پرېښودی، په چوکۍ کې وغځېدو "ښۀ ښۀ بس.
محيبه! له ننه پس ته له دې کلي بند يې. ستا پر ځای به زۀ دا ډيوټي کوم".

(c) ketabton.com: The Digital Library

محیب چې سر کښته ځړولی وو ، خپل شونډ یې په غاښنو کې نیولی وو ، له ځانه ورک غوندې ښکاریدو ، بېرته یې سر را پورته کړو .

"نه سر ! وتاته زحمت نه در کوم ، زه ور سره پوهېږم".

افیسر چې په چوکۍ کې راجګ شو ، خپل قلم یې بېرته ور واخیستو .

"نه نه سر خلاص کړه ، که چیري نه مني ، نو ورځم هغو خلګو ته دا کیسه صفا ، صفا کوم".

محیب چې سترګې یې بېرته له افیسره را واړولې .

"نه نه سر ! که مې مور خبره شوه ، بې وعدې به مړه شي ، دا مې د مور ارمان دی".

افیسر چې خپل لیکل شروع کړو .

"بس ته سبا کور ته لاړ شه د کور کارونه او خپل واده به وکړې ، زه پوه شوم او هغه کار".

محیب چې ولاړېدو .

"سر ! ځنګه چې ستاسو خوښه وي".

له افیسر یې رخصت واخیستو ، ښار ته را ووتو ، په بس کې سپور شو .

کور ته چې ورغلی ، ښځې ناوخته وو .

د ډوډۍ دسترخوان غوړېدلی وو . کهول ټول پر ډوډۍ ناست وو دوه هم لاس ومینځل خاخان خندل .

"هلکه محیبه ! شکیله درغلې وه ، خو یو څو شپې به دې په کولې تا بېرته په هغه ورځ را ولېږله".

(c) ketabton.com: The Digital Library

دی خاموشه ناست وو.
د بختیالی چې جوړه گوله په لاس کې وه. خولې ته یې ورله. لاس یې تم کړو.
"محیبه زویه! څنگه دې کړو سکول؟".
محیب چې د مور په لاس کې گولې ته کتل "مورې! ما خو د سکول په بهانه په کلي کې سرای شروع کړو".
بختیالی چې گوله یې په خوله کې وه.
"زویه! دا کار به دې بې صلاح نه شروع کاوۀ".
محیب چې له ډوډۍ سوځلي ځایونه بېلول "مورې! ما شروع کړی".
بختیالی چې بله گوله ترمخ پراته غاب ته وروړه.
"زویه! مزدورانو ته دې څوک پرېښودل؟".
محیب چې ډوډۍ بس کړې وه.
"مورې! خپل افیسر".
نورو ډوډۍ خوړه. دۀ ټوله کیسه ورته وکړه.
بختیالی چې سترگې یې په غابونو کې وې. زړینې سره یو ځای کول.
"زویه! ښۀ شو چې راغلې. موږ هم پرېشانه وو چې دا هلک اوس څۀ شو چې نۀ راځي.
اقبال صاحب دا څویم وار دی چې راځي وایي "زۀ تیار یم. زۀ ستاسو له خوا دی" موږ وتاته کتل. د وادۀ تاریخ مو نۀ دی معلوم کړی".
محیب چې دسترخوان ټول شو. خاخان ته ورولاړ شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

محیب: "لالا! ستړی مهٔ شې".
له هغه وروسته يې له مور او زرينې سره روغبړ وکړو.
بختیالی: "خاخانه زويه! اوس له محيبه سره د اقبال صاحب پر خبره وږغیږه".
محيب چې بېرته کښېنستو.
"مورې! دا خو ستا او د لالا کار دی، ورځ بهٔ مو و رسره تاکله".
بختیالی چې سترګې يې پهٔ زرينه کې وې، سره نغښتی دسترخوان يې پهٔ لاس کې نیولی وو، د خبرې د ختميدو پهٔ انتظار کې وه.
"زويه! کار خود زما او د لالا دی، موږ دا هغه پهٔ دې وکړه چې داسي نهٔ وي، د دهٔ ضروري کارونه وي، موږ دلته د وادهٔ تاريخ معلوم کړو".
مابنام اقبال صاحب خبر شوی وو چې محيب راغلی دی، په سهار يې مخه ور وکړه، کور ته ورغلی.
بختیالی سر مینځلی وو، تر مخ يې هینداره، تېل او ږمنځ پراته وو چې دی يې نوک نیولی ولیدو، ژر، ژر يې پړونی پر سر کړو
"راځه راځه خدای دې راوله".
اقبال صاحب چې ځیلی کښلې.
"بختیالی! خاخان او محیب چېرې دي؟".
بختیالی چې هینداره، ږمنځ او تېل سره ټولول
"تهٔ کښېنه، رابهٔ شي".
خاخان هم له خونې را ووتو، د روغبړ پر وخت چې دهٔ د ولاړېدو هڅه کوله، خاخان ورته کښېنستو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له روغبرګ وروسته، خاخان هم بل بالنبت ته څنګ ووهلو.
اقبال صاحب چې د خاخان په خوا کتل "د کار خبرې به کوو، زه روان یم، یو ځای ډېر ضروري کار لرم.
وروره! ته به وایې د دې سړي اوس څه تازیله ده چې هره ورځ راځي او هله، هله یې جوړه کړې ده.
وروره! د نجلۍ شیان نیم دباندي په برامده کې پراته دي، نیم په خونه کې، ته خبر یې، زموږ ډېر وړوکی سرای دی، دوې خونې پکښې دي،
په یوه کې د نجلۍ شیان پراته دي، په هغه بله کې موږ ګزاره کوو".
خاخان چای اچولې، سترګې یې په پیاله کې وې.
"په کومه ورځ چې ته تیار یې، موږ تیار یو".
ده پیاله وځان ته نژدې کوله چې په ژړغوني انداز یې وویل "را روان اتوار".
خاخان چې پر خپله ږیره لاس تېرا وو.
"سمه ده، ته به هم خپل پاته کارونه وکړې، موږ هم".
اقبال صاحب چې د پیالې له تشېدو سره سم ولاړ شو "د خدای په امان".
خاخان چې هم ورسره ولاړ شو.
"په مخه دې ښه".
بختیالۍ چې د خاخان له څنګه سره ناسته وه "زوی دې ومره اولاده چې اقبال صاحب نن لاژړغونی وو".

(c) ketabton.com: The Digital Library

او باالاخیر هغه اتوار هم راغلی چې اقبال صاحب او ښځې ژړل، خاخان او بختیالی لاسونه سره کړي وو، یو هم له خوشالی پهٔ خپلو جامو کې نهٔ ځایېدلو، د کوټې ښځې یې له کوره وتې او پهٔ کور ننوتې.

ماښام د کوټې د ټولو خلګو ډوډۍ د دوی پهٔ کور کې وه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

15

د وادهٔ دوې میاشتې پس، محیب خپلې ډیوټی ته لاړ. دورې یې له خپل افیسر سره ولیدل، خپل حال یې ور کړو.
"سر ! تهٔ اوس خپل حال راکړه، څنګه یې زما له قربانو سره، پهٔ ژبهٔ پوهېږې او کار پر څهٔ حال دی، تر کومه ځایه رسېدلی دی؟".
افیسر چې پهٔ بړېتونو کې خندل، د دهٔ پر مخ یې دوو، درو تازه ټېپونو ته کتل.
"محیبه ! کار ډېر ښهٔ روان دی، قربیان دې هم نور ښهٔ دي، یو په دینک مي سر نه خلاصیږي چي څنګه سړی دی ؟، خیر زیاته کار سر ته رسېدلی دی، یوه میاشت که یې لا وغوښته.
دا یوه سړي څه ستړی کړی یم، لکه هغه نجار ډېرې روپۍ یې پاته دي، له ماسره وې نهٔ چې ور کولې مې.
زما کور بهٔ وتاته نهٔ وي معلوم، شپېته تنهٔ دي، د مزدورۍ یې یو زهٔ یم.
زموږ کورونه خو ښهٔ در معلوم دي چې ګټې یې یو، ختمې یې سل".
محیب چې جېب ته لاس کړو، د روپو بنچې یې راکښې.
"سر ! غم یې مه کوه، روپۍ مې راوړې دي، هم ستا کار پهٔ کېږي هم زما".

(c) ketabton.com: The Digital Library

محیب چې له چوکۍ ورولاړ شو، صاحب ته یې روپۍ ور کولې.

"د سرای کار خو که خیر وو، زیاته پای ته رسېدلی دی. هغه د سکول بیلډنګ څنګه شو؟".

افیسر روپۍ ګڼلې.

"محیبه! هغه کار ټېکدار اخیستی دی، ټېکدار مې پوه کړی دی، تر هغه به کار نهٔ شروع کوي چې ته پهٔ کډه نهٔ یې ورغلی".

محیب چې افیسرته ور کړې هغه بقایه روپۍ یې و جېب ته کولې.

"سر! بیا خو دې ډېر ښهٔ کړي دي".

افیسر چې نائب قاصد ته حکم وکړو، هغه رجسټر را واخله.

"محیبه! پهٔ دې کې خپله حاضري ولګوه او ورشه خپله تنخا واخله، کور ته لاړ شه، زهٔ پوهه شوم او دوتر، هغه کار وماته دا خو ورځې د کلې ماحول څهٔ ښهٔ نهٔ ښکاري، دینګ سپک، سپک کېږي داسې نهٔ وي، کلیوال تول پهٔ دې خبر کړي او هغه ستاسو تر راتلو له مخه، یو چل جوړ نهٔ کړي.

نن څویم تاریخ دی؟".

محیب چې خپله حاضري یې لګوله "افیسر! نن دریم دی".

افیسر چې بېرته د دهٔ له لاسه قلم نیوو.

"محیبه! را روان یوه تاریخ ته بهٔ که خیر وو، کار مکمل وي. که څهٔ پاته وو بیا بهٔ یې وکړو.

تهٔ بهٔ پر یوه تاریخ کډه راولې، زهٔ بهٔ دورې درته ولاړ یم".

(c) ketabton.com: The Digital Library

محیب چې ور مخته شو.

"صاحبه! ډېر ناوخته شوې، بېخي ډېر انتظار مو در ته وکړو.

اوس مو سکول رخصت کړی، مورې هم در روانېدو".

افیسر چې گهړی ته وکتل.

"اوف! دا خو درې بجې دي. پهٔ تاسو خو مې ډېره شپیانه وکړه".

محیب شکیله او ماشومان رخصت کړو.

صاحب چې بل کړی سگرېټ یې پهٔ خولهٔ کې وو، اور لگیت یې د پتلانهٔ جېب ته کړی، سکول ته روان شو، دورې یې د ملکداد او شکیلې درخواستونه ور کړو.

له هغې خوا چې راغلو، افیسر پهٔ ولاړې له موټره سره، یو پیاله چای وڅښلې، روان شو.

محیب راغلو د دېنک کاکا پهٔ کور کې یې، بنې پهٔ تسلي چای وڅښلې.

هغه له ښاره راوستي ماشومان پهٔ موټر کې بیا یې واخیستل .او خپلو خپلو کورنو ته یو ورول،

دی په خپل دفتر ځینې کوز شو. پهٔ هغه شپه ، شپه یې ډرائیور له اقبال صاحب او شکیلې سره ولېږلی، کور ته یې ورسولو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

محیب چې شکیلې ته د اوبو اشاره کوله.
"یوه بلا یې نهٔ وهي، مستان هر ځای وخت تېره ولای شي".
محیب د اوبو له چنبلو سره سم ولاړ شو، خپلې خونې ته لاړ. یو ګړی وروسته شکیله هم ورغله، د پلنګ پر ژی کښېنسته، د محیب یو لاس یې پهٔ لاس کې ټینګ ونیوو.
"ستا ځهٔ خیال دی، شکیلې چې دومره سپین سترګې کولای شوه، اوس بهٔ له تاسره پهٔ هغه کلي کې د ژوند شپې او ورځې نهٔ کړي تیري".
پهٔ دې بل ماښام چې اقبال صاحب راغلی، محیب لاړو، شاه جي یې تر لاس نیولی راوستو.
ډوډۍ راغله، وخوړله شوه.
له ډوډۍ وروسته، شنې چای راغلې
محیب، شاه جي ته د چای پیاله ور پورته کوله.
خاخان چې خبره یې پهٔ دې ډول یاده کړه.
"شاه صاحب! زموږ ټوله کورنۍ ځهٔ، زموږ لمسیان او کړوسیان بهٔ ستا احسان منو، موږ خدای تر دې ځایه را ورسولو، تا را ورسولو.
ستا له درسه وروسته، موږ ټولو هغه سړی هېر کړهٔ، چا چې وموږ ته یې پر زړونو داغونه را ېښي وو، پهٔ کوټلو زړونو مو د ژوند د تېرېدلو لار، تا راښولې وه، پر هغه لاره خو موږ دا دی تر دې ځایه سفر را وکړو".

(c) ketabton.com: The Digital Library

شاه جي چې په رېږدېدلی لاس پیاله نیولي وه "خاخانه! ستا ده خبرې په مقصد نهٔ شوم پوه؟".

خاخان چې د مور له لوره سترګې د دهٔ په خوا واړولې.

"شاه صاحب! تهٔ نهٔ یې ملامت، وماته خبرې درک نهٔ راکاوۀ چې له کومه ځایه یې شروع کړم، مونږ اراده کړې ده، خپل کلې ته په کډه ځو".

شاه جي چې د خپل سر پر تکو سپینو وېښتانو لاس تېرا وو.

"خاخانه! دا زما فرض وو، ما خپل فرض پوره کړې دې، له تاسو سره مو یو احسان هم نهٔ دی کړی".

خاخان چې خپله پیاله یې ډکوله.

"شاه صاحب! تهٔ که یې احسان نهٔ بولې، مونږ یې احسان ګڼو، نور بدل خو یې مونږ نهٔ شو درکولای، دا رشته بهٔ تر مرګه درسره پالو".

له دې وروسته یې شاه صاحب او اقبال صاحب رخصت کړو،

شاه صاحب محیب تر لاس نیولی کور ته بوتلو.

پاته ورځې یې خپل کارونه سره سم کړو.

د هغه تاریخ پهٔ ورځ یې یوه لارۍ او یو موټر ونیوو، مانښام له یې د کوځې د ټولو، خلګو ډوډۍ وکړه چې نهٔ شیعه، نهٔ عسائي او نهٔ هندو پاته شوو.

له ډوډۍ وروسته یې لارۍ ته کور وړ واچاوړ.

له ټولو سره یې خدای په اماني وکړو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

شاه جي ،جبينه ،اقبال او د اقبال ښځه د ښځو وموټر ته ولاړ وو.

د خدای پهٔ امـاني پـر وخـت، د درو سـره کورنيـو اوښـکې څڅېدې.

شپه يې پهٔ لاره وو، بله، ورځ تر ماپښينه.

چې کلي ته ور ښکاره شو، افيسر او دينک د محيب د سرای څنګ ته ناست وو چې لارۍ او موټر يې پهٔ نظر شو.

افيسر چې موټر او لارۍ وليدو.

"دينکه اکا !دا ده د محيب کډه هم راغله".

دينک چې د افيسر پهٔ لور حېران ، حېران کتل.

"تا اول ولي نهٔ ويل".

افيسر د دهٔ تندي ته کتل، واړه واړه يې خندل "ولي؟

زهٔ څهٔ لېونی درته ښکاردم ؟".

دينک :صاحبه زه هم ليونی نه وم ،په هر څه پوهېدم ،خو په څله مي لاس نيولي وو ،

دينک ناکراره شو ، په ځغاسته لاړو، خپله ښځه او ماشومان يې خبر کړو.

له هغې خوا د ماشومانو نارې شوې.

"د بختيـالی تـروری کـډه راغلـه،د بختيـالی تـروری کـډه راغله".

ماشـومانو بختيـالی څهٔ پېژندلـه، د پـلار لـه خـولې يـې اورېدلي وو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوی پهٔ سرای کې خپل کور سره سماوو، ماښام تیاره کلیوالو ډوډۍ ورته راوړه.

پهٔ هغو کې یو منو اکا هم وو چې د بس د سفر خبر یې پهٔ یاده وه.

د کورتو وره ډوډۍ یې راوړه چې میان یې له اصلي غوړو ډک وو.

دوی چې ډوډۍ وخوړه، وروسته بیا د کور پهٔ سمېدو اخته شو، ناوخته ویدهٔ شو.

سهار چې راووتو، په کلي کې اوازه وه، ملکداد برایه د شپې بار شوی دی.........................

(c) ketabton.com: The Digital Library

Novel

Bakhtyalai

Author :
Abdul Qadir Mujrim

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library